

Ticaret muahedesi müzakere-
tı için bir Macar heyeti geldi.
Adliye sarayının veniden in-
şası için bir lâyiha hazırlanıyor

İtalya ile Yunanistan arasında
Arnavutluğun nüfus mıntaka-
larına taksimi için gizli bir an-
laşma yapıldığı bildiriliyor.

M. Muşanof'un Beyanatı

Bulgaristan Başvekili M. Muşanof, geçen gün Mecliste Hariciye bütçesinin müzakeresi vesilesile Bulgaristanın münasebetleri hakkında uzun beyanatta bulunmuştur. Başvekil bu beyanatta Balkan misakına temas ederek Bulgaristanın misakı neden istemediğini izah etmiştir. Bulgar hükümetinin misakı neden imza etmediği esasen malûm idi. Binaenaleyh Muşanof'un sözleri bu mesele etrafındaki bildiklerimize yeni bir malûmat ilâve etmemiştir. Bununla beraber, Başvekilin bu defaki sözlerinde daha büyük bir sarahat vardır.

M. Muşanof diyor ki, misakı imzalamadık; çünkü imzalasaydık, muahedelerin tadilini istemekle devam edemeyiz. Bulgaristan Nevilly muahedesiyle çizilen hudutları ve bu muahedenin bazı hükümlerini tadil etmek istiyor. Milletler Cemiyeti misakın 19 uncu maddesi de tatbik edilemeyen muahedelerin tadil edilebileceğini kabul ediyor. Eğer misakı imzalasaydık, bu maddeyle dayanarak muahedenin tadilini isteyemeycektik.

Bulgar Başvekilinin bu sözlerindeki kıymet samimiyetindedir. Bulgaristanın Nevilly muahedelerini tadil ettirmek istediği öteden beri bilinen bir şeydir. Gerek M. Muşanof ve gerekse selefleri birçok defalar bu arzuyu izhar etmişlerdi ve herkes biliyor ki bu, Bulgar harici siyasetinin mihriveridir. Ancak şu da muhakkaktır ki Bulgaristan bu emelini yalnız sulhpervane vasıtalarıyla elde etmek ister. Bütün Bulgar devlet adamları bu işin silâhla değil, siyasi vasıtalarla elde edilmesini emelini mükerrenen izhar etmişlerdir. Bu sulhpervanlık, bizim anladığımızı göre, Bulgar harici siyasetinin Nevilly muahedelerinin tadil emelinden daha az mühim olmayan bir temeldir.

Bu, böyle olunca, Balkan misakının, Bulgaristanın tadil arzusuna ne noktadan muhalif olabileceği düşünlmek lâzımdır. Balkan misakı, Balkan devletleri arasında silâhlı bir çarpışmayı ortadan kaldırmak esasına müstenittir. Balkan devletlerinin kendi aralarında anlaşarak arazi veya hukuk itibarile birbirlerine karşı veya müsadelerle bulunmalarına misak mâni değildir.

Filhakika Bulgar Başvekilinin işaret ettiği gibi, Milletler Cemiyeti misakının 19 uncu maddesi tatbik edilemeyen muahedelerin tadil edilebileceğini yazıyor. Fakat bir muahedenin tadil edilebilip edilemediği nasıl tayin olunur? Bu cihet henüz beynelmilel kat'i ve umumî bir usul ile tesbit edilmiş değildir. Şurası muhakkaktır ki Cemiyeti Akvam misakının derpiş eylediği tadiller ittifağı âra ile kararlaştırılır.

Bir tadilde ittifaq hâsıl olmak demek, tadil edilecek muahedenin lehinde ve aleyhinde bulunduğu devletlerin de muvafakati inzıman etmek demektir. Böyle bir muvafakat temin edildikten sonra muahedenin tadiline Balkan misakı da mâni olmaz. Şu hale göre Bulgaristanın Balkan misakına iştirakten imtina etmesi Nevilly muahedelerini tadil için icabında silâhla müracaat imkânını elde bulundurmamak gayesine mi müstenittir? Bulgaristanın öteden beri muslihaneye vasıtaları metalibini is'af ettirmek esasına gösterdiği sıkı bağlilık itibarile buna da ihtimal verilemez.

Bizim görüşümüze Bulgaristan kendi arzularına uymaz gördüğü muahede hükümlerini dostane ve muslihaneye bir yolda tadil ettirmek için Balkan misakına girmekten ise, girmek ve böylece husule gelecek sıkı yakınlıktan istifade ile millî arzu ve ihtiyacını komşularının ve mütefiklerinin samimî dostluğuna istinaden istihlal etmek yolunu tutmuş olsaydı, daha emin ve daha ümit verici bir siyaset takip etmiş olurdu.

M. Muşanofun nutkunda Türk matbuatına ait olan bir fıkradan da bahsetmeden geçemeyeceğiz. Bulgaristanla Türkiyenin samimî dostluk ve komşuluk münasebetleri her iki milletin yüksek iradesinin mahsulüdür. Türkiye ile Bulgaristanın birbirleri üzerinde dostluk ve samimiyetten başka bir diledikleri olmadıkları kanaati bu münasebetlerin temelidir. Bulgar Başvekilinin şikâyet eder gibi gördüğü bazı Türk gazeteleri eğer Bulgaristanı karşı biraz galeyana bıralsan kullanmışlarsa, emin olmak lâzımdır ki bunun ilk sebebi karşı taraftan gelen bazı nümayişlerdir. Biz de eminiz ki Razgrat'ta, Mustafa Paşa'da yapılan nümayişler Bulgar devlet adamlarının arzu ve teşvikine müstenit değildir. Ancak bu yeni nümayişlerin vukuu Türk efkârını sarsacağı ve bu sarsıntının gazetelerde inikâs edeceği de Sofyanın meçhulü olmamak lâzımdır. Herhalde Balkan misakına girgin girmesin, Bulgaristan la Türkiyenin ileride daima samimî ve birbirlerinin hukukuna tamamileriyetkâr iki dost ve komşu kalacaklarından eminiz.

Amerikalı Müflis Tevkifhanede!

İnsull'un istenildiği zaman teslim alınabileceği dün resmen Amerika hükûmetine bildirildi

İnsull dolandırdığı dolarları birer birer bozdurup Türk parasına çevirdi or..

İnsull, mahkemenin kararına ve tevkife itiraz etti!

Yunan hükûmetile aramızda müflis banker için hiç bir ihtilâf yoktur

İhtiyar dolandırıcı nasıl tevkif edildi?

Amerikalı müflis banker Samuel Insull'un şehrimizde geçirdiği ilk güne ve geceye ait bütün tafsilâtı dünkü nüshamızda, hiç bir noktasını kaçırmadan vermiştik. Müflis banker, dün sabah, altı buçukta uykudan uyanmış ve banyo almak istediğini söylemiştir. Kendisine, otelden, banyo takımlarının odasına getirilmesini arzu edip etmediği sorulunca banker, yirmi beş yaşında bir genç gibi: — Hayır! Ben kendim giderim. demiştir.

Aydın otelinde banyo dairesi en üst kattadır. M. Insull bu kata, hiç kimsenin yardımını beklemeden çıkmış ve orada yarım saat içinde banyosunu yapıp tekrar odasına dönmüştür. Otel müdürü Osman Bey, bankere bu sırada:

— Nasıl efendim, geceyi rahat geçirebildiniz mi? diye sormuştur. Banker, güler yüzlü görünüşüne çalışarak:

— Rahat ettim.. Fakat hava sıcağı, uyuyamadım. demiştir.

İnsull'e bu esnada kahvaltısı getirilmiştir.

Kahvaltıdan sonra..

Bu kahvaltı, tereyağı, reçel, süt lükahve ve birparça kızartılmış francaladan mürekkepti.

İnsull Londra otelinde tevkif edildikten sonra otomobile götürülüyor.

Muahede tasdik edildi

Amerika ile imza edilen iadei mücrimin muahedesi Mecliste kabul edildi

Hariciye vekilinin beyanatu

ANKARA, 2. A.A. — Büyük Millet Meclisi bugün reis vekili Esat Beyin riyasetinde toplanmıştır. Celsenin açılması müteakip Kastamonu mebusluğuna seçilen Muhtar Beyin intihap mazbatasını okunarak kabul edilmiş ve ruznamedeki maddelerin müzakeresine geçilmiştir. Zehirli gazlarla bu gazleri kullanan Tevfik Rüşti B. mayaya mahsus vasıtaların Türkiyeye sokulmasını ve bunların Türkiye'de yapılmasını meneden kanunun birinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiştir.

Kanunun maddelerine göre bu gibi gazlerle kullanma vasıtalarına lüzum ve ihtiyacı olan vekâletler icra vekilleri heyetinden mezu niyet almak şartıyla bunları hariçten celp veya memlekette imal ettirebileceklerdir.

Zehirli gazlerle bunlara ait aletlerden ne gibi madde ve vasıtaların ithal ve imalının memnu olacağı icra vekilleri heyetine tespit

Müflis banker, kahvaltısını ıstiha ile yemiş, sütlü kahvesini içmiş, ve üstüne bir de uzun yaprak zigarası tütürdükten sonra, yarım saat kadar arka üstü uzanıp dinlenmiştir.

İnsull sabah saat dokuza doğru kendisini ziyarete gelen Maiotis vapuru kaptanı Mosoris ile vapur armatörünün avukatı M. Mango ve acente Çelebidis Efendi ile bir müddet konuşmuşlar ve saat ona doğru hep birlikte Galatada, Billür hanında avukat Ahmet Esat Beyin yazıhanesine gitmişlerdir. Avukatın yazıhanesinde

Ahmet Esat Bey, Amerikalı müflis bankerin kendisini ziyarete edeceğinden haberdar olduğu için kendisini merdiven başında karşılamıştır.

M. Insull doğrudan avukat Esat Beyin hususi yazıhanesine girmiş ve burada Çelebidis Efendi ve vapur kaptanı Mosoris ile Beyoğlu altıncı noterlik dairesinden gönderilen bir kâtip huzurunda Esat Beyle iki saat kadar gizli görüşmüştür.

Bu mülakat esnasında, M. Insull, Ahmet Esat Beye, hukukunun müdafaası için vekâlet vermiş ve vekâlet, usulen noterlik kâtibi tarafından tasdik edilmiştir. Avukat kararı temyiz ediyor

Ahmet Esat Bey, M. Insull'ün böylece vekâletini deruhte ettikten sonra, M. Insull'ü teşyi etmiş ve kendini bir müddet yazıhanede (Devamı 6 ıncı sahifede)

Müflis banker nihayet mukarrer âkabeti olan tevkifhanedeki yerini almaya gidiyor ..

İnkılâp Enstitüsünde Yeni Türkiyenin nüfus politikası nasıldır?

Nüfusumuz günden güne artmaktadır

Kilometre murabbı başına kesafet 18 dir. Bu rakam birçok büyük ve medenî memleketlerdeki nüfus kesafetinden yüksektir.

Eski Adliye Vekili Yusuf Kemal Bey dün inkılâp tarihi enstitüsünde dersine devam etmiştir. Yusuf Kemal Bey dünkü dersinde millî iktisat faaliyetinin insanî unsurunu anlatmakta devam etmiş ve bundan sonra da fizik muhiti anlatmıştır. Yusuf Kemal Bey insanî unsurun diğer memleketlerdeki nüfus hareketlerine dair şayanı dikkat istatistikler okumuştur. Okuduğu rakamlarla memleketimizde nüfusun günden güne artmakta olduğunu ispat etmiştir. Yusuf Kemal Beyin dünkü dersini aşağıya yazıyoruz:

Sihhati koruyan kanunlar — Millî iktisadın nüfus unsurunu zikrederken sihat ve muaveneti (Devamı 7 inci sahifede)

Yusuf Kemal Bey

İttihat ve Terakki

Bahaeddin Şakir Beyin bıraktığı vesikaları yarından itibaren neşrediyoruz

Tefrikamız Nedir, Neyi Anlatıyor?

İlk söz..

"İttihat ve Terakki" cemiyeti hakkında son bir iki sene zarfında birçok yazılar yazıldı. Fakat bütün bu neşriyate rağmen Jön Türk lüğün ve İttihat ve Terakkinin nasıl doğduğu, ilânı meşrutiyete kadar gerek memleket haricinde, gerekse dahilinde gizli olarak nasıl çalıştığı ve Meşrutiyetten sonraki icraatının hangi fikirlerden ve maksatlardan doğduğu anlaşılamaştır. Bunu tamamiyle meydana çıkarmaya çalışmak beyhude, bir iş peşinden koşma benzer. Çünkü meşrutiyetten evvel ve sonra Abdül-

Bahaeddin Şakir Bey merhum sonuna kadar İttihat ve Terakkinin

İngiliz tiyatroları

LONDRA: 27 - 3 - 34

Pikadelli, Londranın bu Parisleşmiş şiek meydanı, en büyük ve en iyi tiyatroların bulunduğu yerdir. Gece, kalabalığın en kesifi hep bu meydana varan caddelerde kaynaşır. Bu sokaklardan kitar, müzik, santur ve bilmem hangi musiki aletin sesleri geliyor: Dişlenmek İngilterede esaslı kanunlarla menedilmiş olduğu için bu usulü bulmuşlar; güya çağırıyor, eğlendiriyor ve kazanıyorlar! İşte; İngilterede bir çok ananeler, böyle sudan tevillerle hâlâ hükmü nü icra ediyor gösterilmektedir. Hele işsizlik biraz daha artmış; bütün Londra sokakları, birer Muzik Holl olup çıkacaklar...

İşte; bizi paltomuzun altında üşüten soğuktan habersizmiş gibi yarı bellerine kadar yarı çıplak kadımlar, Pikadelli yakınlarında duran iki katlı büyük bir obüsten bizde bir arada ancak bir baloda görülebilecek kadar fazla sayıda inip koşuyorlar. Hemen hepsinin boynunda tilki ve bazılarının sırtında kaplan bulunduğu için olacak arkaalarında artık köpekleri yok. Her kibar İngiliz kadının eli, kolu, kuyruğu, başlı bir uzuv gibi yanbaşıdan duran köpekler, bana her zaman, Lord B'verbrot'un artık modası geçmiş te makuğ hitabesinde "İşçi kadımlar! Siz de reyinizi muhafazakarlara veriniz!" dediği zaman; bir işçi kadının "Onu Leydilerinize söyleyin! Onların köpeklerinin haftalık masrafı bizim aylıklarımızdan fazla!" diye haykırışını hatırlatıyor...

Localarda ve arka sıralarda oturan kibar sınıfın ön sıralarda yürkeren kahkahalı kulaklarını yutan halka bakarken onların da İngiliz olduklarını bilmekten esef duydukları farkediliyor. İçlerinde; tiyatrodan alacağı zevki ve gözlerini dolduracak manzaranın ahengini bozmamak için hepsinin kendisi gibi giydirmesi bir an için aklından geçiren de var muhakkak... Perde açılıyor; bu geceğimiz beşinci piyestir ve kanaatim bu: — İngilterede — söz ve jest, Hayd Parkta; temsil ve raks, tiyatrolarda rezil edilmektedir...

Tyatroların en şöhretli ve itinalarında bile hep tulüat, hep behimiyet...

Söz ve bacak oyunları! Kelimelerle oynuyorlar ve sınırları oynatıyorlar...

Su mükemmel ve muhteşem de korların yeni ve sade tekniğine insanın acıyacağı geliyor: Bu tulüat, bu kadımların göbek çalkala-

maktan daha aşağılık bacak sallamaları, Kel Hasanın Salaş tiyatrosunun mukavva dekoru içinde de yapılsa gene seyircilerdeki çök kulluktan veya alaydan hiç bir şey eksilmis olmaz. Suyun üstüne çıkan zeytinyağından daha hafif ve bulaşık, daima hiss'n ve fikirle rin üstünde kalacak kadar hafif ve kirli mevzular. Hep karşılıklı aldatmalar, aldanmalar. Yazıhaney se memurlar ve daktilolar, saraysa esirler ve cariyele, mağaza ise hademeler ve midinetler, hasta haneys hastalar ve hemşireler, ki liseye papaşlar ve rahibeler, daimi bir muşaka, hayır bir zina başı alncığı havası içindedir.

İlk fırsatta birisi, sonradan ter biye görmüş çatlak bir sesle, bir şarkıya başlıyor; musiki bir konuşmadır gidiyor ve diğer bir fırsatta bu gruplardan biri, dansların bedii taraflarının şehvet uyandırma kaygısının dışırladığı didik didik edilmesinden meydana gelmiş bir müsterek ve acıip raksa başlıyorlar. Hem de ne sudan, ne manasız, ne münebebisiz fırsat ve vesilelerle...

Her tiyatrosunun bir komiği var; piyes ne olursa olsun onun rolü birinci planda; artık ne tez, ne fa c'a, ne mevzu var ortada... Bizim "Sinirlerim yoktur" (Vasfi Rıza), aşık Arnavut veya Lâz "Behzat" İngilizceyi öğrenirlerse pekâlâ bu ranın en büyük tiyatrolarında tutunabilecekleri galiba...

Sonra; notaları — tabir caize — kusarak çıkararak orkestralar! Bütün istidat ve zevkleri yalayıp yutan yamyam ve dejenere bir musiki, bir kart ve acıip hicrikk, bir fasılaz ve azgın dövmüne halinde, ve orkestra şefleri, bir sanatçıdan ziyade bir canbaz andırıyor. Orkestrayı idare etmek için değil; bu çarpık havalara uyarı kırılıp dökülmek, kıvrınır durmak, hâsılı bir nevi varyete yapmak için ortaya çıkmışlar gibisi...

Garp medeniyeti, aynı zamanda, bir zevk, şuur ve heyecan buhranı da geçiriyor...

Yalnız para ve ahlak buhranı değil; sanat buhranı da var! Hem daha acıklı, daha derin...

Burada aktör, artık bir canbaz veya bir meddah; tiyatro muharri, artık bir kaçık veya bir meczup; hatip, artık bir demakoğ veya bir gevezedir...

Yeni sanat mekteplerini yeni ihtilaller ve yeni kültürler doğura cak!

Behçet KEMAL

HARİCİ HABERLER

Mussolini'nin beyanati

M. Mussolini nutkunun tahrif edildiğini söylüyor

İtalyan Başvekilinin "Paris - Soir," gazetesine verdiği son beyanatın aslını neşrediyoruz

M. Mussolininin Roma'da söylediği ve etrafında ateş püskürdüğü nutuktan sonra Paris - Soir gazetesi muharrirlerinden birine Avrupanın ve ziyeti siyasiyesi hakkında bir beyanatta bulunduğunu telgraf havadis olarak neşretmiştir.

Dün gelen Paris - Soir gazetesinde bu mülakatın metnini gördük. Şayan dikkat yerlerini aynen aşağı alıyoruz: Muharrir mülakatın bdayetinde M. Mussolini'nin her fani gibi bir adam olduğunu, karşısında fevkalâde olarak tahayyül ettiği adamı bulmadığını kaydettikten sonra kendisine şu suali sorduğunu söylüyor:

— Roma protokollerini, bazı devletler aleyhine karşı bilennmiş bir silâh olarak tefsir ediyorlar.

— Herkesin meseleyi istediği gibi tefsir etmesini menedemem. Fakat Roma mada katiyen; kin olmasın; kim senin aleyhine teessüs etmiş bir blok mevzuu bahis değildir. Çok defalar, birçok defalar bunu söyledim. Ben merkezi Avrupada bir teşriki mesainin başlangıcıdır. Kim arzu ederse buna iştirak edebilir.

— İtalyanın fikri bu olabilir. Fakat acaba diğerlerinin meselâ Macaristanın fikri bu mudur? Acaba Roma mada imzalanana vesaiiki hususi ve siyasi gayeler için tatbik etmeğe fikirleri yok mudur.

— Hayır, Macaristan bunda hepimiz gibi iktisadi menafii görmüştür. — Bu müzakerat münasebetile, Fransanın tarzı hareketi, İtalyan - Fransız münasebatı üzerinde hakiki bir mukarenet havasının estiğini gösteriyor, deniliyor?..

— Evet, şüphesiz bu münasebat silâh kesbetmiştir. Fakat bir neticeye varmak için sözden başka bir şey lâzımdır. Arzu ve fill lâzımdır. — Sizin fikrinize göre nasıl oluyor da irk itibarile, tabiat itibarile tarih itibarile birbirine bu kadar yakın olan iki millet birbirine anlaşamıyor?

— Akıba arasında da dostlar arasında da vaziyetin hemen daima böyle olduğu malumunuzdur. Eğer insan birbirinden sıkılmazsa daha kolaylıkla kavga eder. Fakat dahası var. İki millet arasında mevcut fikir ayrılığı bazı anlaşmazlıkları izah edebilir. Meselâ biz sizin "alay" dediginiz şeyi bilmeyiz.

Düce uzun müddet düşündü ve san ki içinde yaptığ bir muhakemeyi neticelendirir gibi dedi ki:

— Hayır. Ben bizim tarihimizde ve bizim edebiyatımızda alaycı şeklin ne vaç bulunduğunu bilmiyoruz.

— Şüphesiz. Fakat bu Fransanın ve İtalyanın büyük umumi meseleler etrafında anlaşmasına bir mâni midir? Hissiyat tarafını bir yere bırakalım ve menfaatten bahsedelim. Meselâ silâhsızlanmadan... Pazar günü söylediğiniz nutuk bakikaten bir rücu olarak tefsir edilebilir mi? Sizde iyebilirim ki Fransanın bazı mahafilinde, sizin son muhtıranız üzerine avdet etmek istediğiniz ve büyük devletlerin hakkındaki Statu quo'ya artık rıza göstermeyeceğinize hükmediyorlar...

— Katiyen. Benim nutkuma gelince onu tahrif etmişler. Meselâ bana Almanyanın kat'i surette teslim edilmesini söylediğimi atfetmişler. Halbuki ben tedafii demiştim. Herhalde

M. Mussolini Mesai bürosunda (Yanındaki kâtipi hususisidir)

arada bir fark vardır. Bu böylece malûm olduktan sonra bana geliyor ki İtalyanın planı her kesinkinden daha çok sizin plânımızda yaklaşmaktadır. Bilmiyorum için Fransa bunu kabul etmek istemiyor? Çünkü ona şimdiki bütün silâhlarını bırakıyor ve kendisine bazı emniyet garantileri veriyor. Bundan başka, evet bundan başka silâhsızlanma konferansının ismi doğru değildir. Ne fikirle buna bu ismi vermişler? Ben katiyen silâhsızlanmanın olacağına kani değilim. Kim yevi ve bakteriyolojik harplerin ortadan kaldırılması tamamile ahlâki bir tesiri haizdir. Fakat nihayetülemir milletler birbirlerini demirle öldürürler. Ve hakiki bir silâhsızlanma olması için bu demirin ortadan kaldırılması lâzımdır. Daha mütevazı davranılmayı ve Cenevre içtımına daha iyi bir isimle "silâhların tahdid ve nisbeti konferansı" isimle tevdim edilmelidir.

— Umumi siyaset meseleleri için de, iki memleketi ayıran şeyin müahedelerin yeniden tetkiki meselesi olduğu umumiyetle söyleniyor. Bunun gayrikabili hal bir müşkül olduğuna kani misiniz? Bu meselenin halli için diğer bazı meselelerin hallini beklemenin mümkün olduğunu telâkki edermisiniz?

— Muahedelerin yeniden tetkiki daima günün meselesidir. Bilhassa bu günkü Avrupa haritasından muztarip bulunan memleketter için, muahedelerle vücutte getirilmiş haksızlıklarıdır. Çünkü haksızlıkların tamir etmek isteyen muahedeler ekseriya başka haksızlıklar doğururlar. Zaten bu muahedeler imza edildiği zaman da bunların ebedi olduğu zannedilmeyordu.

Muharrir bilâhâra M. Mussoliniye küçük itilaf hakkındaki fikirlerini sormuş ve gene Fransız - İtalya münasebatına gelmiştir. İtalyan Başvekilinin neticeye şunları söylemiştir:

— Şüphesiz iki devlet arasında çok iyi bir hava vardır. Bu hava İtalyan ve Fransanın bazı umumi büyük mesele hakkındaki müsterek noktâ nazar dan doğmaktadır. Bu havanın, iki millet arasında on beş senedir muallakta kalan meselelerin çok yakında münakaşasına ve halline müsaade edebileceğini ümit etmek lâzımdır.

Muharrir bundan sonra Başvekilin en mühim sualini, yani beynelmilel vaziyetini sormuş ve bazı kimselerin felâkete rtefûl ettiğini beyan etmiştir. Düce bu suale cevaben demiştir ki:

— Bana kalırsa aldanyorlar. Ben harbin yakın olduğunu kani değilim. Herhalde baruta ateş verecek Faşist hükümeti olmayacaktır. Rejimin önünde daha pek çok maddi ve mânevî başarılabacak işleri vardır. Bu işleri ise ancak uzun bir zülh devresinde yapabilir.

Paskalya tatili

İngilterede yüz binlerce kişi plâjlara gidiyor

LONDRA, 2. A.A. — Paskalya bayramları münasebetile Londra ile Avrupa kıtası arasında münakalât faaliyeti büyük miktarda artmıştır.

Yalnız, cumartesi günü Kroydon hava meydanından Avrupaya 120 tayyare kalkmıştır. Deniz aşırı trenlerin çoğu iki misline çıkarılmıştır.

Diğer taraftan havanın fena olmasına rağmen birçok şehirciler, sahillerde doğru dökülmektedir.

Plâjlara tahacüm evvelki rekorları kırmıştır. Blakpuş plâjına 250.000, Hasting plâjına 100.000 kişi gitmiştir. Buna mukabil birçok vilâyetlerden Londraya da yüz binlerce kişi gelmiştir.

Hayt Park'a "Zerâfet geçit resmini" görmeğe gelenlerin sayısı 250.000 kişi tahmin ediliyor.

Lok Ness canavarı da şöretinden bir şey kaybetmiş değildir. Binlerce otomobil, gölün etrafında dolmaktadır, motorler ve gemiler de gölde canavar araştırılmaktadır. Fakat meşhur canavar, — Eğer hakikaten canavar mevcud ise, —

Haydutlar

Bir treni yoldan çıkardılar, yolcuları soydular

HARBİN, 2. A.A. — Otuz haydut bir marşandiz trenini yoldan çıkartmışlar, hücum ederek soymuşlardır. Bu hücum esnasında iki kişi ölmüş, birçok kimseler yaralanmışlardır.

Haydutlar, askeri muhafızları esir etmişlerdir. Münakalât durmuştur.

M. Suviç Londraya gidiyor

ROMA, 2. A.A. — Haricî müstearı M. Suviç, M. Mac Donald ile Sir John Simon'un ziyaretini iade etmek maksadile 23 nisanda Londraya gidecektir.

Fransada faşistlik

LONDRA, 2. A.A. — Morning Post gazetesinin bildirdiğine göre, "Vatanperver Gençlik" ismini taşıyan ve Faşistliğe mütemayil bulunan Fransız teşkilâtının az adedi içinde 200.000

SON DAKİKA

Ruhsatnamesi olmyanlar silâh taşıyamıyacaklar

Dahiliye vekâleti suçların azalmasını temin için bir lâyiha hazırladı

ANKARA, 2 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti memleketinde her se ne biraz daha hafifleyen suçların tamamen değilse süratle azalmasını temin için bir lâyiha hazırlamıştır. Vekâlet yaptığı tetkikat neticesinde memlekette işlenen suçların ekserisinde sabıkalı ve şüpheli şahısların yarlarında silâh bulduklarının tesiri olduğunu anlamış ve bu gibilerin silâhtan tecridini lüzüm görmüştür. Bu sene geçen seneye nisbetle toplanan silâhların daha az olması, suçların azalmasında müsbet tesirler göstermiş fakat müsadere edilen âdi silâhların hükümet tarafından yeniden satılması sabıkalı ve şüpheli şahısların tekrar silâh elde etmesine sebep olmuştur. Zabıta yalnız geçen sene sabıkalı ve şüpheli şahıslardan 25258 silâh ve yaralayıcı âlet müsadere etmiştir. Bu g'bi şahısların silâhtan tecridi ve zabıta faaliyetinin müser olması için bu kanunî müeyyeyeyi ihtiyaç olmuş ve lâyiha bu düşünce ile hazırlanmıştır. Lâyhaya göre ruhsatnamesi olmayanlar silâh taşıyamıyacaklardır. Silâhların halk alınıp satılması ruhsatname kaydına tâbi olacaktır. Silâhçı dükkânları, silâhların nev'ini, cinsini, çapını, çapını mahal - lin en büyük zabıta amil'ine beyanname ile bildireceklerdir. Halkın ruhsatsız olarak üzerinde silâh taşıdığı görüldüğü takdirde silâh sahibi silâhı memnu olsun olmasın bir aydan üç ay kadar ağır hapis ve 30 lira dan 100 liraya kadar para cezasına mahkûm edileceklerdir.

Yeni bir Adliye binası inşası için

ANKARA, 2 (Telefonla) — Adliye vekâleti yanın İstanbul Adliye binası yerine yeni bir binanın inşa edilmesi için bir lâyiha hazırlamıştır. Bina için lüzümü olan para Edirne'de yanıkışların tamirile hapishane şekline sokulması için verilen tahsisattan geri kalacak para ve icra dairelerinde kalarak sahipleri tarafından alınmayan paraların temin olunacak ve para sahiplerine icra veznelerine miracaatları paralarını almaları için kanunun neşriden itibaren bir sene müddet verilecektir.

Mayi madeni mahrukat inhisarı

ANKARA, 2 (Telefonla) — Gümrük ve inhisarlar encümeni mayi madeni mahrukat inhisarı lâyihasının tetkikini b'tirmiştir. Encümen lâyhada kanunun neşri tarihidenden itibaren alâkadarların ellerinde mevcut malların siparişlerini, sipariş miktar ve tarihi 15 gün içinde bildirmelerini, beyanname vermeyenlerin mallarından beş misli gümrük resmi alınması şeklinde bir tadil yaptıktan sonra hükümetin teklifini aynen kabul etmiştir. Lâyiha maliye encümeni'ne verilmiştir.

Nafia vekili ile Tramvay şirketi murahasaları arasında müzakere

ANKARA, 2 (Telefonla) — Nafia vekili ile İstanbul Tramvay şirketi murahasaları arasında müzakereler bugün başlamıştır. Müzakereler şirketin bütün muamelâtı üzerindeki cereyan etmektedir. Burada beklenen İstanbul valisi Muhittin Bey de müzakereye iştirak edecektir.

Üniversitenin Yeni Teşkilâtı

ANKARA, 2 (Telefonla) — Profesör Malche Üniversitenin yeni teşkilât lâyihası projesini Maarif vekiline vermiştir.

İbrahim Tali Bey Ankarada

ANKARA, 2 (Telefonla) — Trakya umumi müfettişi İbrahim Tali Bey bu sabah geldi. ahiliye vekâletile temaslarına başladı. İbrahim Tali Bey ayın onunda Edirne'de bulunacaktır.

Gelecek Balkan konferansının İstanbul bulda toplanmasına karar verildi

ATINA, 2. A.A. — Atina ajansı bildiriyor: Balkan konferansı meclisinin dünki selesinde Yugoslavya heyeti namına M. Ivanoviç ve Bulgar heyeti namına M. Sakazof, Balkan konferansının bir sene müddetle tehiri teklifinde bulunmuşlardır.

Konferans meclisi reisi M. Papanastasyu, bu teklifin aleyhinde bulunmuş ve bunun Balkan konferansının her sene içtima davetini amir olan nizamnamenin kati ahkâmına muğayir olduğunu beyan etmiştir.

Mümaileyh, demiştir ki: "Eğer ortada bir takım suitefehhimler, memnuniyetsizlikler varsa bunları ortadan kaldırmak için faaliyete devam etmek konferansın vazifesidir."

Balkan misakını, Balkan yarım adasının diğer milletlerinin iştirakini temin etmek suretiyle itimam eylemek maksadıyla birbirimizle adeta rekabete derecesine çalışmalıyız."

Bu izahattan sonra konferans meclisi, M. Papanastasyu'nun gelecek konferansın İstanbulda içtima davet edilmesini teklifini utifakla kabul etmiştir.

Bursaya giden Fransız seyyahları

BURSA, 2. A.A. — Mesajeri Maritim kumpanyasının Bursa belediyesi ile yaptığı temas neticesi olarak bugün şehrimize Gülnihal pa puru ile 305 Fransız seyyah gelmiştir. Seyyahlar, şehrimizin tarihi eserlerini ve görülecek yerlerini görmüşlerdir.

Belediyemiz bir kolaylık olmak üzere seyyahlar tarafından alınacak Bursa mamulâtı eşyaların kıymetlerini franga tahvil ettiği gibi buna benzer birçok kolaylıklar daha göstermiştir. Fransız seyyahları, şehrimizin çok iyi itibarlarla ayrılmışlardır.

Edirnenin imarına ait işler

EDİRNE, 2. A.A. — Şehrimizde bulunmakta olan me'usularımızın ve vali, firka ve belediye reislerinin iştirakiyle bir toplantı yapılarak Edirnenin imarına ait işler üzerinde konuşulmuş ve bir takım esaslı noktalar tesbit edilmiştir.

Bulgarların borcu

Hamillerle müzakerata başlanıyor

SOFYA, 2. (Milliyet) — Bulgaristanın harpen evvelki ve sonraki borçlarının yeni tediyi seratinin tayin etmek maksadile Londra ve Paristeki hâmil ler, biran evvel müzakerelere başlamak için Bulgar hükümeti nezdinde ısrarla teşebbüsle bulunmaktadırlar.

Başvekil Gospodin Muşanof, hâmillere olan müzakerelere 15 nisan ile 20

Arnavutluk için

İtalya ile Yunanistan anlaşmış

BELGRAT, 2. (Milliyet) — Tirandan bildirildiğine göre İtalya Yunanistan arasında Arnavutluğun nufus miktarına taksimi için gizli bir anlaşma yapılmıştır. Arnavutluk hükümetinin nim resmi organı olan "Besa" gazetesine, hükümetin bu gizli İtalya-Yunan anlaşmasını Roma ve Atinada protesto edeceğini yazmaktadır.

Amerikada

Yeni siyasi Zümreler doğuyor

Bu zümreler umumi menfaati her türlü fırka düşüncelerinin fevkinde tutuyorlar

NEVYORK, 2. A.A. — Avrupanın bazı memleketerinde, yeni nesle mensup gençler arasında meşhur olan siyasi faaliyetin inkişafı Amerikada his olunmaktadır. Bu inkişaf hareketi, sene sonunda icra edilecek olan intabahatta mühim bir amil olabilir.

Şarkta ve cenupta ve bilhassa bahri muhiti teşbir sahillerinde, kadim demokrat ve cumhuriyetperver fırkalarının içerisinde "genç muhafızlar" veya "yeni muhafızlar" namile, 21 den 40 yaşına kadar erkek ve kadımlardan müteşekkıl zümreler hasıl olmuştur.

Bu zümreler, umumi menfaati her türlü fırka düşüncelerinin fevkinde tuttuklarını temin etmektedirler.

Şimal, garp ve orta Amerikada ise, gençlik zümreleri, kadim fırkalar haricinde teşekkül etmek istidatını göstermekte ve bu suretle üçüncü bir fırkanın teessüs fikri tahakkuk ediyor gibi görünmektedir.

Alman malûmata nazaran, garp münakasasında ve tağı dağlar eyaletinde, ahali, hükümetin bu havalıyı ihmal ve şark mütakasile bahri muhit kobir sahillerine dale eylediği kanaatinindedir. Ve bu kanaat örflerde ve adetlerde iştirak bulunmamasına rağmen, Montana, Idaho, Viyomama, Nevada, Utah, Kolorado, yeni Meksika, Arizona, garbi Kan sas ve hatta belki de Dakota eyaletlerini birleştiren siyasi bir blokun teşekkülü için müsait bir zemin hazırlıyacaktır.

Bu blokun, demokrat fırkasının kalesi olan "Metin cenup" grubuna müşâbih bir grup olması muhtemeldir.

Garp eyaletleri hali hazırdaki iktisadi programın bazı noktalarını şiddetle tenkit etmektedirler. Bunlar, ezümle, toprak mahsullerini tahdit etmek tasavvurunu kabul etmiyorlar. Ve bilakis, azami mahsul elde etmeyi ve hükümetin, memleketin mütetabaki aksamdaki ihtiyaç derecesini kâle almaksızın kenilâsine menfaat temin eylesmesini istiy-

Korkuyorlar

Rus propagandasının tesirleri

Sovyetler Amerika efkârı umumiyesini Tokyoya karşı tahrike çalışıyorlar

PARİS, 2. A.A. — Havas bildiriyor: Portinaks Eko dö Pari gazetesinde yazdığı bir makalede, Amerika, Japonya ve Rusya münasebatını mevzuu bahsederek, Tokio hükümetinin doğrudan doğruya yapacağı bir hareketle, Japonya ile Amerika arasındaki ihtilâfî meseleleri halletmek istediğini ve fakat, M. Roosvelt'in ve müğavirlerinin ise Japonyanın sükkütünü ifrat derecede varmış olması dolayısıyla buna mukabele olmak üzere Sovyet Rusyanın mali yardımlarile teşci edilmesi icap edeceği mutaleasında bulunduklarını kaydetmektedir.

Pertinaks, diyor: Sovyet propagandası, bundan dilediği gibi istifade ediyor. Ve Amerikan efkârı umumiyesini Tokyoya karşı tahrike çalışıyorlar.

Sovyet Rusya, yalnız Japonya aleyhinde değil, aynı zamanda Anglo Saksonlar aleyhinde de çalışmaktadır. Japonyanın bir Asya birliği vücutte getirmek için yapmakta olduğu işler ve sarfetmekte olduğu faaliyetler karşısında ve Rus ve Japon itilâfının Asyanın mukaddematını tayin ve tesbit etmedeğine bir karar vermesi ihtimalinin mevcut olmaması itibarile Sovyetlerin aleyhinde kıyam edemeyecekleri bir tesviye sureti vücutte getirilmesi gerek Amerikanın ve gerek Asya topraklarında bulunan devletlerin menfaatlari icabıdır.

vesai radalara basedilen çok müsait kon tenjanlar, diğer taraftan, ciddi hoşnutsuzluk sebepleri teşci ediyor.

Bundan başka garp mntakası, hükümeti, paranın kıymetini iade yolunda kâfi derece himmet göstermemekle itihami ediyor.

Umumiyetle, gençlik hareketinin ne suretle inkişaf edeceğini tahmin eylemek, şimdiki güçtür, Mamafı, garpte üçüncü bir fırkanın teşekkülü için sar-

FELEK

Yazık oldu kiravatıma!

Geç oldu amma, nihayet bende on küçük siyasi kabiliyet ve tahmin kuvveti olmadığımı anladım... Lâkin öğreniş bana bir kravat mal oldu. Anlatayım. - İrkmeğin! uzun değildir. Hayatımda iki defa tahmin yaptığım hatırıyorum. Birisi: Balkan muharebesinin arifesinde idi. Darülfünun konferans salonunda toplanmış olan gençlere karşı birkaç söz söylememi istedi fakat o zaman söz söyleyebilirdim - fakat hazırlıklı değildim. İda dider tarih imtihanında, eksik numara almama sebep olan bir sual sormuşlardı: Bu suali sonradan araştırıp tetkik etmiş ve iyice öğrenmişim. Bu, meşhur (Sırp Sındığı) dedikleri muharebe idi. derhal o akşama geldi ve - hülasa olarak hatırlıyorum - orada şöyle söyledim:

— Arkadaşlar! Balkanlar bizim aleyhimize toplanmışlar, harp açacaklar. Vaktile de böyle bir harp için aleyhimize birleşmişler. Biz onları (Sırp Sındığı) denilen yerde yenmiştik. Tarih tekküründen ibaret ise, bu gün de aynı neticeyi alacağımızdan emin olabiliriz.

Söylemeye hacet yok! Maalesef Balkan muharebesinde mağlup olduk. Ben binlerce adamın önünde söylediklerim bu sözlerden dolayı hâlâ mahcupum. Belki Balkan muharebesini kaybetmemiş olsaydık, benim kadar mahcup olmasaydık, bu bir.

İkinci tahmin de şu: Amerikalı banker Insull'un iade edilip edilmeyeceğini kimse bilmiyordu. Gazetede bir iki arkadaş bu hususta ayrı ayrı fikirler beyan ediyorduk. Eh! dedik. Amerikalı bir banker hakkında Amerikalıca bir şey yapa-

lim ve bir kiravatına bahse gireriz. Ben iade edilmeyeceğini, arkadaşım iade edileceğini iddia etti.

Dünkü gazeteleri okuyunca bende şafak attı ve dün yanlış tahminimin kurbanı olan kiravatı tahmininde isabet eden arkadaşım verdim.

Şimdi Insull'un gittiğine değil, krayata yazıyorum.

Bu Insull meselesi bizde gazeteciliğin ne kadar incelik peydar ettiğini, ne kadar ilerlediğini göstermeye fırsat verdi. Size buna dair bir iki delil göstereyim.

"Serseri milyoner yatağında hüçük bir ihtilâf geçiriyor. Bu, sıcağı bir rüyadır..."

Bu satırın (Son Posta) gazetesi nindir. Bu gazetede arkadaş milyonerin gördüğü rüyaya kadar takip etmiştir.

"Gece uykusunu bozmuş rüyalarla asabi geçiren banker dün sabah tazı-sız bir gecenin sonunu güçlüğüle getirdi ve erkenden kamarotlara emretti. — Kahaoltda şampanya ve hav-yar istiyorum..."

Bu da bizim gazetede arkadaşım ifadesi. Demek o da Son Postadaki rakibinden geri kalmamış, bankerin rüyasını o da kontrol etmiş, üstelik bir de sabah kahvaltısında ne istediğini işitmiş. Mükemmel bir şey. Lâkin bu Insull hakikaten tuhaf adam bel! Hapsedilmeye layık bir herif olduğuna sabahleyin şampanya içmesinden anlaşılıyor. Daha var.

"Insull kararın tebliğinden sonra otomobile binmiş ve Sircedie Yeni-Aydın oteline gitmiştir. Banker geçeri bu otelde geçirmiştir. Banker dün akşam otelde yemek yemiştir. Yediği yemek: Kotlet pane, ayşe kadın fa-sulye, salata, elma kompostosu idi. Banker iki şişe de Taşdelen suyu içmiştir."

Bu da (Akşam) refikimizin istihbarı. Hiç fena değil. Bankerin İstanbulda geçirdiği ilk gece ne yediğini merak eden binlerce halk vardır. Bu malumat gazetecilik noktasından mükemmel bir şeydir. Hatta bu malumata o tel sahipleri bu faturaların kendilerine ait olmadığını iddia ediyorlar. Çünkü fatura arap harflerile yazılır. Hepsi iyi. Herifin gördüğü rüyaları yediği yemekleri öğrendik. Lâkin dün ne kadar Insull'un hangi işten dolayı takip edildiğini bütün tafsillatla gazetelerden öğrenebildiniz mi?.. Bir Insull meselesini gidirdi. Ve eğer bugün Amerika müddeumumisinin it hamnamesi mahkemeden alınarak neşredilmiş olmasaydı. Bu Insull meselesi bizim matbuat için bir "iskele madde si" olacaktı.

Dün öğrendim. Insull tevki edilmeden evvel bir tüccarla gümrüğü arasında bir muharebe olmuş, tüccar gümrüğüne sormuş:

— Yahu! Insull'un çıkmasına müsaade etmiyorlarmış, ne dersin? Aca bu sebebi ne?..

Gümrüğe cevap vermiş:

— Ben şimdi anlar, gelir size haber veririm... Çıkması gitmiş, bir saat sonra ve dünyanın en ciddi tavriyle:

— Kontenjan (F) listesindeki eczayı tıbbiye arasında bu ilâcın ismi yok. Tetkik ettik. giremezmiş. de-miş.

Halkevi balosu

Halkevi içtimalı muavenet şubesinin balosu bu perşembe günü akşamı verilecektir. Komitenin her türlü hazırlıkları bitmiştir. Balomevimsin son ve en güzel balosu olacaktır.

BELEDİYE

Kontrat yoklamaları
Beyoğlu kazası dahilinde kontrat yoklamalarına başlanılmıştır. Düne kadar yapılan yoklamalar neticesinde kontrat olmayan altmış kişi görülmüş, hepsine ceza tahsil edilmiştir. Yoklamalar devam etmektedir.

Yol parası taksitleri

Yol parası 934 senesi birinci taksitinin geçen senede bakiyeleri ile birlikte tahsil için dün bütün belediye tahsil şubelerine emir verilmiştir.

EKONOMİ

Sürüklenen Tetkikat

Benzin fiatlarındaki ihtikâr bir türlü tesbit edilemiyor

Epeyi bir zaman oluyor: Durup dururken, ortada hiç bir sebep yokken benzin fiatları galon başına beş kuruş yükseltildi. Son zamanlarda hemen de bir-biri arkasına üçüncü defa olan bu yükselişin sebebinin tetkik için Ticaret Müdürlüğü faaliyete geçti ve derhal Ticaret Odasından tetkikat yapılmasını istedi. Ticaret Odası İdare heyeti de bu işi bir komisyona havale etti. Benzin ihtikârını tetkik edecek olan bu komisyon bundan evvel benzin fiatlarında görülen yükselmelerde tetkikatta bulunan komisyondu. Ve gene bu komisyonun o zaman yaptığı tetkikler aylarca sürmüştü ve bir türlü müspet bir neticeye ulaşamamıştı.

Aldığımız malumata göre bu işin uzaması Oda idare heyeti azalarının da nazarı dikkatini celbetmiş ve dün yapılan idare heyeti içtimasında Oda Umumi kâtipliğinden bunun sebebinin sorulmasını karar verilmiştir. Ticaret Müdürlüğü de tetkikatın bir evvel bitirilmesini dün Ticaret Odasından istemiştir.

Mahkemeye verilen esnaf

Ticaret Müdürlüğü bundan bir müddet evvel şehrimizde birkaç kahveciyi mahkemeye vermişti. Müdürlük bu işin neticesini öğrenmek için müddeumumiliğe müracaat etmiştir.

Ofis şeffikleri

Türkofis şeffiklerinden birine tayin edilen ticaret komiserlerinden Mahmut Celâlettin Bey yeni vazifesine başlamak üzere Ankara'ya gitmiştir. Gene ofis şeffiklerinden birine tayin edilen cenabi şirketler komiseri Hayrettin Beye dün İktisat Vekâletince eski vazifesinde kalmamasını muvafık görüldüğü bildirilmiştir.

Balmumuna mukabil şeker

Aldığımız malumata göre Bulgaristan ile bazı ihracat müesseselerimiz arasında bir anlaşma yapılmıştır. Anlaşmanın esasına göre Bulgaristan memleketimizden alacağı balmumuna mukabil 2,5 milyon kilo Bulgar şekeri ithal edecektir. Şekerin kilosuna bize sekiz kuruş otuz paradan verilmektedir. Türk - Bulgar ticaret anlaşması mucibince Ticaret Odası bu takas anlaşmasının muamelesini yapmıştır.

Tütün kongresine gönderilecek rapor

Ankara tütün kongresine gönderilecek raporu tetkik edecek tüccarlık encümeni bugün Odada toplanacaktır. Encümene diğer bazı tütün tacirleri ve cenabi kompanyalar mütevellileri de iştirak edecektir.

Tahmil ve tahliye tarifeleri tevhit ediliyor

İktisat Vekâletinin liman şirketi bulunan limanlarımızda tahmil ve tahliye tarifelerinin tevhidini için yaptığı tetkikatı İstanbul Ticaret Odasının yapacağı tetkikler için ihvada eden rapor perşembe günü Oda İdare heyetinde görülecektir. Raporun idare heyetinin birkaç içtimasını tutacağı zannolunmaktadır.

Filibede sergi

Bulgaristanın Filibe şehrinde önmüzdaki nisan ayının dokuzunda büyük nümune sergisi açılacak 20 sine kadar devam edecektir.

Sergide Bulgaristanın bilimum sanayi ve ziraat subelerinin mamulât ve mahsulâtı teşhir edilecektir.

Sergiye ziyaret edecek cenabiler meccanen vize verileceği gibi Bulgar demiryolları ile seyahatlerinde %50 nisbetinde tenzilât yapılabilecektir.

ŞİRKETLERDE

Telefon şirketi

Son senede ne kadar kâr var?

Şehrimizdeki anonim şirketler, senelik umumî heyet içtimalarına devam ediyorlar. Evvelki gün toplanan Telefon Şirketinin umumî heyet içtimasında harekât müzakereler olmuştur. Bu içtimada hissedarlardan biri, işletme masrafları hakkında da bir sual sormuştur. Bu seneki bilançoda işletme masrafları, 378 bin kuruş lira gösterilmektedir. Halbuki 933 senesi bilançosunda işletme masrafları 366 bin lira idi. Bu sene 12 bin kuruş liralık bir fazlalık görülmesinin sebebi nedir?

Hissedarlar, otomatik tesat üzerine, işletme masraflarının 933 senesine nisbetle daha az olması icap ettiğini söylemişlerdir.

Telefon şirketinin bilançosuna göre bir sene içinde abonelerden alınan para, 1 milyon 115 bin liradır. Hissedarların şikâyet ettiği yüksek idare masrafları çıktuktan sonra geriye 50 bin lira kâr kalmaktadır. Meclisi idare raporundaki izahat ve tetkiklere göre, hissedarlara bu miktar üzerinden temettü tevzi edilmesine lüzum görülmemiştir. Bu tetkik kabul edilmiştir.

Telefon şirketi idare heyeti, mürağiplar ve müdürleri, ücretlerini İngiliz lirası üzerinden almaktadırlar.

Hissedarlardan Halil Vedat Bey İngiliz lirasındaki istikrarlılığı ileri sürerek ücretlerini Türk lirası üzerinden verilmesini teklif etmiştir. Teklif kabul edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Dr. Server Hilmi Bey ihtifali

Diş tababeti ve eczacı mektepleri müdürü merhum Dr. Server Hilmi Beyin vefatının beşinci yıl dönümü münasebetile dün Üniversite Diştababeti mektebi Profesör ve talebelerinin iştirakile merhumun hatırasını tebtil için bir toplantı yapılmıştır. Bu merasimde mektep müdürü Prof. Kâzım Esat ve Prof. Ziya Cemal Beyler çok acıklı birer nutuk söylemişler ve mesleğin terakki için senelerce çalışmış bu yüksek ve faziletli hocanın hatırasını hürmetle anmışlardır. Bundan sonra merhumun kabri ziyaret edilmiştir.

Yunan Bayramında Türk izcileri!

Geçit resminde hararetle alkışlandılar

Yunan cumhuriyetinin onuncu yıldönümünde Atina'da bulunan Türk izcileri şehrimize dönmüşlerdir. Fevziye lisesine mensup olan izciler mektep müdürü Hz. Tevfik Beyin riyasetinde idi. Dün Hz. Tevfik Bey bir muharririmize demmiştir ki:

— Bayram tatilini geçirmek üzere Maarif Vekâletinin müsaadesile mektebimiz izcileri beraber Atina'ya bir Hz. TEVFIK B. seyahat tertip etmiştik. Pire'ye vâsil olurken Yunan darülfünun gençlerinden mürekkep bir talebe grubu bizi istikbal etti ve Atina'da bulunduğumuz müddetçe gerek hükümet, gerek halk tarafından büyük bir hüsnü kabul gördük.

Yunan cumhuriyetinin yıldönümü münasebetile geçit resmi vardı. Bu geçit resmine Türk izcileri de iştirake davet edildi ve geçit resminin en başında Türk izcileri önlerinde şerefli bayrakları olduğu halde geçtiler.

Reisicumhur, bütün sefirler, nazırlar Türk bayrağını ve Türk izcilerini takdirle alkışladılar. Bundan sonra Atina'da kaldığımız müddetçe her gün muhtelif yerlere davet edildik, nutuklar söylendi. Daima Türklerle Yunanlıların dostluğundan hararetle bahsedildi.

Büyük stadyonda yapılan askeri müsabakalara da davet edildik. Bütün nazırlar orada idiler. İzcilerimiz, gene önlerinde bayrağımız olduğu halde içeri girince 70 bin kişilik bir kalabalık tarafından alkışlarla karşılandı ve istiklal marşı çaldı.

Yunanistanda gördüğümüz hüsnü kâbulden dolayı gerek Atina Hükümeti ri-

Bir Macar Ticaret heyeti Geldi

Yeni ticaret muahedelerini müzakere edecek

Türkiye ile Macaristan arasında mevcut ticaret muahedesinin müddeti mart nihayetinde hitam bulmuştur. Bu sebeple iki hükümet arasında akdedilecek ticaret muahedesini hakkında müzakere girişmek üzere şehrimize Macaristan'dan bir heyet gelmiş ve dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir. Heyet Dr. Konstantin de Takacsy, Georges de Barkocz, Dr. Ivan Köszeghy, Dr. Jules de Walder ve M. Geza Lengley'den ibarettir. Bu heyete Ankara'da bulunan Macar Sefiri riyaset edecektir. Heyet müzakereye girişmede nevvil mevcut muahedenin nisan nihayetinde kadar temdidini istiyecektir. O zamana kadar yeni muahede müzakereatının neticelenmesi ümit edilmektedir.

Takas tetkikati

Aldığımız malumata nazaran şehrimizde takas işlerini tetkik eden müfettişler heyeti, tetkikatının birinci saf hasını ikmal etmiş bulunmaktadır. Bu safhası dosyalar üzerinde tetkikat teşkil etmekte idi. Heyetin müsbet bazı neticelere vardığı söylenmektedir.

Küçük haberler

* Dün Talebe Birliği tarafından Şehir tiyatrosunda bir müsameret verildi.

* Hukuk Fakültesinin genç ve kıymetli mezunlarından Nafi Ziya Bey Fatsa Müddeumumiliğine tayin edilmiştir. Muvaffakiyet dileriz.

caline ve gerek halkına teşekkür etmeyi ve bize gösterdiği yardım münasebetile sefaretimiz muhterem erkânına karşı da minnettarlığımızı arz etmeyi bir vazife biliriz..

MAHKEMELERDE

Sürpagop Mezarlığı

Sürpagop mezarlığı davası dosyası yenilendi

Sürp Agop mezarlığına tasarruf iddia edenlerle belediye arasında tehdüüs eden dava dosyası yenilendi. Tarafeyn yenileme bürolarına müracaatla bu dosyayı ihya etmişlerdir. Dosya ait olduğu mahkemeye tevdi edilmiştir. Yakında mahkemeye başlanacaktır.

Üstüste ölü gömenler

Edirnekapi mezarlığında fazla para kazanmak ve mezar kazmak zahmetinden kurtulmak maksadile üstüste ölü gömmekten suçlu mezarçı Ali, Pepe Sam, Mustafa Çavuş, Feyzullah mahkemeye verildi.

Dün birinci ceza mahkemesinde bu adamların mahkemelerine devam edilmiş, müddeumumilik makamı tarafından cezalandırılmaları istenilmiştir. Mahkeme mazunların müdafalarını yapmaları için başka güne bırakılmıştır.

Kaysoriden istinabe yapılacak

Geçen yaz günlerinden birinde öteden beri sevmekte olduğu ve fakat e-bevyninin evlenmelerine muvafakatini alamadığı Mehlika Hanım son bir müddet yapmağa kandırarak otomobile Büyükdere'de bir otele götürüp bir saat kadar görüşükten sonra iki kurşunla öldüren Arif Efendinin mahkemesine dün ağırceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Geçenki mahkemede imme şahidi olarak dinlenilmesi istenen komiser Salim Bey ile şahit Feridun Bey gene gelmemişlerdi. Bundan sonra davacı vekili Esat Bey, şahit Feridun Beyin dinlenmesi hususu mahkemeye kendi taraflarından bildirildiği için bundan vaz geçtiklerini söyledi. Maznun vekili Nuri Bey bu şahidin behemehal dinlenmesini istedi. Avukat Esat Bey bu talebe itiraz ile "tarafımızdan gösterilen şahitlerin dinlenip dinlenmemesi hususu üzerinde ancak biz ısrar edebiliriz, kimse müdahale edemez," dedi. Mahkeme heyeti bu sözü kabul etti. Müteakken Kaysoride bulunan Kâmil Efendi isminde birinin istinabe suretile ifadesi alınmak üzere ora adliyesine müzekkere yazılmasına ve şahit komiser Salim Beyin mahkemeye ihzaren getirilmesine karar verilerek mahkemeye otuz nisan saat on buçukta bırakıldı.

Aşıklar mezarlığı

Belediye ile evkaf arasında Aşıklar mezarlığının tasarrufundan tehdüüs etmiş bir ihtilâf vardı. Belediye mezarlığın dörtte birini satın almış, 65 bin liralık bir parçayı için de mahkemeye belediye lehine tasarruf kararı verilmiştir. Diğer iki parça hakkındaki tasarruf iddiası henüz mahkemede bulunmaktadır. Belediye mezarlığında bu davalardan da kazanılacağı ümit edilmektedir.

Jale bahçesi ihtilâfı halledildi

Jale bahçesinin tasarrufu meselesi belediye ile evkaf arasında halledilemeyen işlerdendi. Ve bu mesele tapu komisyonunda tetkik edilmekte idi. Tapu komisyonu bu iş hakkındaki kararını vermiştir. Karara nazaran gazino ile öndeki bina evkafa, 4 dönüm büyüklüğündeki arazi de belediyeye aittir. Her iki daire bu karar kabul etmiş bulunmaktadır.

M. Yevtiç'in

Ankara seyahati

Yugoslav nazırı 15 nisan'da hareket ediyor

ANKARA, 2 (A. A.) — Aldığımız malumata nazaran Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Yevtiç, Ankara'ya gelmek üzere nisanın 15 inci günü Beograd'tan hareket edecektir.

M. Yevtiç, bu seyahati Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Beyin Belgrad'a yapmış olduğu ziyareti iade maksadile yapmaktadır. Müsaririne, seyahatini Sofya yolu ile yapacaktır.

MAARİFTE

Türkçe öğretilen İngilizce öğrenmek

Odasına masrafa iştirak edecek bir Amerikalı arkadaş olarak ona Türkçe öğretmek ve mukabilinde ondan İngilizce öğrenmek isteyen Üniversiteli gençlerimizin kısa birer tercemei halleri (Nereli, Lisesi, Çıktığı sene, Fakültesi, Semestri, İki yataklı bir odada yahut ayrı odalarda kalacakları, Ev, Han, Apartman, Pansiyon) adreslerini ve resimlerini Amerika Mıntakası Talebe Müfettişi Ragıp Nurettin Beye göndermeleri rica olunuyor.

R. Nurettin
380 Riverside Drive
New-York, N. Y.

Çocuk bayramı

Himayecifal Cemiyeti tarafından her sene kutlanan 23 nisan çocuk bayramının bu sene de muntazam bir programla kutlanmasi için bir komite teşkil edilmiş ve faaliyete başlanılmıştır.

Tirpan

Karikatür

Ressam ve karikatürist Cemal Nadir Türkiye'de ilk karikatür sergisinin müessesisi oldu.

Genç arkadaşımızın üç yüzden fazla karikatürü Halkevi Güzel Sanatlar şubesi salonlarında İstanbul gözüne ve dımağına arz edilmiştir.

Ve derhal ilâve edeyim ki İstanbul sanatın anlayan gözünde bir zümresi Cemal Nadir'in kaleminde ve dımağından doğan bu ince sanat eserlerine layık olduğu samimi alakayı göstermiştir.

Karikatürden, çizgi ve fırça sanatının bu çok ince şubesinden bahsedecek değilim bunu daha salâhiyet sahibi kalemlere bırakmalıyız.

Sanati değil fakat sanatkârı tabii etmek isterim.

Cemal Nadir, kafası, gözü ve zevki ile tam bir memleket sanatkârıdır. Edebiyatımıza hezal ve hiciv şeklinde giren, resimde de palyaço ve soytari kıyafetinde görünen mi-zahı ilk defa esprit ve ironie ile mezceden ve hâdiseleri kendi istihza adesinde tebarüz ettiren onlara Avrupa tekniği ile tam yerli bir renk ve şekil veren ilk karikatürist Cemal Nadir'dir.

Karikatürün sanat ve neşriyat âleminde ne aman vermez bir silah olduğuna kim şüphe eder. Fakat bu silahı kullanmak o kadar güçtür ki zeki ve cevval bir sanatkârın elinde, sütunlar ve sayfalar dolusu yazının yapamadığı tesiri bir çizgi ile ve kahredencesine yapan bu silâh acemi ve kısır bir adamın elinde bozuk dişleri sırttan kör bir testereye benzer.

Cemal Nadir bu tehlikeli silahı maharetle kullanan bir sanatkârdir. Genç arkadaşımız Türkiye'de açılan bu ilk karikatür sergisi ile bu sanatın şimdiye kadar yanlış anlaşılma mânâsını da tashih etmiştir. Karikatürü bağışta bir hücum ve terzil vasıtası telâkki etmekte ısrar eden bazı mankafa münevverlerde artık anlamışlardır ki karikatür, cemiyet hayatı olgunlaşan bir millet için en medeni ve tabii bir ihtiyaçtır.

Cenap Şahabettin merhum "İstihza; zeki insanların hukuku tabiiyesindedir," derdi.

Cemal Nadir'in gezdiği, dolaştığı yerde, tanışıp konuştuğu insanlar arasında göz kamaştırıcı bir projektor gibi işleyen kuvvetli zekâsın dan daha çok eserler bekleyeceğiz.

Acı hakikatlere ince bir istihza şekli verip hobat ve hoyrat ruhları bir iki kalem darbesiyle çiriltip çöplük eden bu hassa ve zeki memleket evladını yakın bir dostum olarak değil, yüksek bir sanatkâr olduğuna inanarak tebrik ederim.

Burhan CAHİT

VİLAYETTE

Varis aranıyor

Amerikada Vahran Milkaiyan isiminde bir Ermeni ölmüştür. İstanbulludur. 1885 senesinde doğmuştur. Babasının ismi Nişan, annesinin Nemzur'dur.

Bu şahsın varisleri olup olmadığı Amerika hükümeti vasıtasile sorulmuştur. Keyfiyet vilâyete de bildirilmiştir. Şimdi varisleri varsa, vilâyete müracaat etmeleri lâzımgelmektedir.

* SAMİH Bey gitti. — Belediye memur müdürü Samih Bey dün Ankara'ya gitmiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

2 Nisan 934

Akşam Fiyatları	
İstikrazlar	Tahvilât
İstikraz dahil 96	T. askeriyeye 9,78
1933 İstikraz 98,50	Elektrik
Sark D. Yolları 2,60	Tramvay
Üstürek 29,15	Tünel
" II 28,35	Rihtim
" III 28,40	Mümesil
Gümrükler 8	" II 46,15
Bağdat 9,78	" III 49,35

E S H A M	
İş Bankası Nama 10	Reji 4,10
" Hamiline 10	Telefon 11
" Müesses 108	Terkos 18,50
Türkiye Cümhuriyet Bankası 63,25	Cimento 12,50
Tramvay 36	İtihat dey. 16,65
Andolu Hisse 26,35	Sark dey. 1,65
Şir. Hayriye 15	Balya 1,55
	Sark m. ecza 4

ÇEK FİYATLARI	
Paris 12,06	Prag 19,08,75
Londra 643,70	Berlin 1,99,71
Niวยอร์ก 79,45	Madrid 5,62,30
Milano 9,25	Zloti 31,98
Atina 83,36	Belgrat 3,18
Cenevre 2,45,30	Zloti 4,21
Bükreş 3,40,54	Pengo 2,69
Amsterdam 1,17,75	Bükreş 79,62
Sofya 64,66	Moskova 10,87,75

N U K U T (Satış)	
Kuruş	Kuruş
20 F. Fransız 169	1 Şile Av. 24
1 Dolar 124	1 Pezeta 16
1 İsterli 645	1 Mark 49
20 Lira 214	1 Zloti 23,50
20 F. Belçika 115	20 Ley 21
20 Drabmi 24	20 Dinar 53
20 L. İsviçre 818	1 Çernoviz
20 Leva 24	Altın 9,32
21 Kur. Çek. 108	1 Mecidiye 35 1,2
1 Florin 83	Banknot 237

Sanayide yeni bir inkişaba doğru

Sun'î Petrol meselesi

Makinenin, nakliyatın ve bilhassa otomobil ve tayyarenin şayanı hayret bir surette inkişafından dolayı petrole olan ihtiyacın günden güne artmakta olduğu malumdur. Amerikalılara göre, mevcut petrol membarları, bugünkü sarfiyat ile, çok uzak olmayan bir istikbalde tükenmektedir. O zaman ne yapacağız? Diğer taraftan, tabiat, bu kıymetli mayı her memleketi bahşetmemiştir. Dünyanın ekser memleketleri, bu yüzden mahdut bir kaç memleketi haraç vermek, ticaret muvazenesine yüksek rakamlar yüklemek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Ne yapmalı ki, bu memleketler petrol hususunda, bir kaç memleketin esaretinden kurtulsun?

Bu düşünceler, esans sarfiyatı çok olan büyük sanayi memleketlerini bir "millî mahrukât" siyasetine doğru götürmüştür.

Millî mahrukât siyaseti, ilk önce ispirto ile başlamıştır. Sınai ispirto, hububat, patates, melas (melase) gibi maddelerden istihsal edilir. Ve bu takdirde, fiati oldukça ucuzlar. Bu maddeler, az çok her memlekette bulunabildiği için tabiate karşı esaret binnisbe daha azdır. Nitekim, Fransa, harpten sonra, istihsal ettiği fazla ispirtoyu be-sine ve esansa karıştırmak suretiyle, harıçten gelen esanslara olan ihtiyacı azaltmağa çalışmıştır. Bu keyfiyet, bugün bizde de düşünülmektedir.

Fakat, sınai ispirto, esansa nazaran oldukça pahalı istihsal edilen bir maddedir. Diğer taraftan, ispirto, esans yerine bir dereceye kadar kaim olabilmese de, makine yağı yer-ne kam olamamaktadır. Binaen aleyh, bu işin kolayını başka yollarda aramak lâzım geliyor.

İşte fen, daha Umumi harpten evvel başladığı araştırmalar sayesinde, bugün daha cezri bir yola girmektedir. Bu da maden kömüründen esans ve yağ istihsalı yoludur.

Maden kömürü de gerçi tabiatte mahduttur; fakat onun tükenmesi uzun zamana mütevakıftır.

Petrolün esans ve yağ istihsalı ya doğrudan doğruya, veya kömür mütevakıftan olan katran vasıtasıyla olur.

Evvelâ katrandan başlayalım: Maden kömürü, takdir neticesinde, hava gazı, kok ve katran verir. Bu ameliye gazhanelerde, 1200 derece hararetle yapılır. Elde edilen katran miktarı yüzde 4 - 6 derecesindedir. 1200 derece yerine harareti indiren, ameliyeyi 400 - 500 derece arasında yapmakla, hâsil olacak katranın miktarı artacağı sabit olmuştur. İşte bu katranın tekrar taktire tabi tutmak suretiyle, petrole benzeyen bir yağ elde edilmektedir. Bu suretle, bir ton maden kömüründen 8 kilo esans, ve 4 kilo maden yağı çıkarılmak kabil olmaktadır.

Fakat bundan daha iyisi vardır: Maden kömürü, bazı ameliyelerle, doğrudan doğruya, petrole pek benzeyen maddeler vermektedir. Bu ameliyelerin esas, "Hidrojenleşme" ve istinat eder.

İşte Alman Bergius'un tatbik ettiği usul de buna müstenittir. Bir miktar katranla karıştırılan toz halinde maden kömürüne 100 - 200 kg. tazyikte hidrojen sevk edilir. Hararet 450 derecedir. Bu sayede, verilen malûmata göre, kömürün yüzde 80 i petrole benzeyen bir yağ hali ne gelmekte, ve bundan da bir ton kömür başına 150 kilo esans, ve 350 kilo ağır yağ alınmaktadır.

Fakat bütün bu ameliyeler kârlı bir netice verebilir mi? Sanayi için mühim nokta burasıdır. Bu hususta henüz katı bir hüküm vermek zama nı gelmemiştir. Yalnız işin iktisatlı olacağına dair şahadetler vardır: Bergius usulünü sanayide ithal etmekte büyük bir âmil olan Dr. Spilker, 1927 de "Maden yağların ve Linyitlerin tetkiki" şirketine verdiği raporda, o zamanki şeraiti göre, sun'î esans ve yağ istihsalinin kârlı bir iş olduğunu tahmin etmekte idi; Almanya'da her sene 50 - 100 bin ton sun'î esans yapıldığına göre, bu fikrin doğruluğuna hükmetmek lâzım gelir.

İngilizler de son senelerde meseleyi ehemmiyetle tetkike başlamışlardır. Çünkü bu iş İngiltere için de hayati bir ehemmiyeti haizdir. 1931 de, bu memleketin esans ihtalâtı 13 milyon sterling idi. İngilizlere göre de kömürden esans istihsalı usulleri git tikçe terakki etmektedir: Verim, 1932 de yüzde 35 olduğu halde, bugün yüzde 63 tür. Hatta İngiltere'de bu bapta teşebbüse geçebilmek için tesisat vücuda getirmek faydalı addedilmiş, ve senede 200 bin ton esans istihsal edebilecek bir fabrikanın projesi hazırlanmıştır.

Şurasını da kaydedelim ki, kömürün esans istihsalı için bu usullerden başkaları da keşfedilmiştir: Hava gazı katranından yüzde 5 miktarda naftalin elde edilmektedir; bu miktar ihtiyaca nazaran fazladır. İşte bu naftalin eritilerek bir katalizör vasıtasıyla 16 - 20 kilo tazyik altında, ve 460 derecede hidrojenleştirilirse; ameliyenin devamına göre "tetralin" ve "dekalin" isminde iki yağ elde edilmektedir. Almanya'da, bunları aynı miktarda benzol ve alkolle karıştırmak sayesinde, en iyi Amerikan esanslarından daha kuvvetli bir esans elde edilmiştir.

Diğer bir usul de doğrudan doğruya kömüre değil, bunun yanmasında esnasında hâsil olan "karbon monoksit" gazına istinat eder. (Kömür çarp malarında, hava gazı ile zehirlenmelerde başlıca âmil olan bu cisimdir.) İşte bu gaz; bir katalizör vasıtasıyla, ve tazyik ile hidrojenleştirilirse, "synthin" ismi verilen bir mayi elde edilir. Ameliye, âdi tazyikte, ve başka katalizörlerle yapılsa, "gazol" isminde başka bir esans çıkar.

Synthin ve gazol, şimdiki halde sınai bir surette istihsal edilemiyor.

Fakat aynı ameliyeler başka türlü yapılmak suretiyle, sınai bir diğer usul bulunmuştur:

400 - 420 derece hararete, 150 - 250 kilo tazyik altında, çinko oksitli katalizör olarak kullanılmak şartıyla, karbon monoksitin hidrojenleştirilmesi sayesinde, bir esans değil, fakat odun ruhu dediğimiz "metil alkolü" elde edilmektedir.

Lâkin dünyada kömürü olmayan memleketler de vardır; sun'î esans mücahadesinde bu memleketler ne yapacak?

Meseleyi zirai usullerle hall etmek imkânını hazırlamak suretiyle, fen, bunlar için de çare aramaktadır:

Nebati yağlar da, yukarıda işaret ettiğimiz usullerle, yani hararet, katalizör ve hidrojenleştirilme sayesinde, bir dereceye kadar sun'î esans verebiliyor; hattâ, bu yolla, tamamen Amerika petrollerına benzeyen sun'î petrol da elde edilmiştir. Yalnız bu usuller henüz sanayi sahasına girmemiştir.

Nihayet, petrol yerine, yukarıda söylediğimiz gibi, ispirto ikame etmek yolu vardır. Motörlerde küçük tadilat vücuda getirmek şartıyla, alkol yakılmak kabilir.

Makine yağlarına gelince, bunları da zirai usullerle elde etmek imkânı vardır: Şimalî Afrikada, Fransızlar, zeytinyağının motörlerde kullanılabileceğini tecrübe etmişlerdir.

Bu zirai usuller, maden kömürü bol olan memleketler pek o kadar ehemmiyet vermiyorlar, çünkü kömürden sun'î petrol istihsalı, zirai madde lenden esans istihsalinden daha çok iktisadidir. Fakat, gerek petrol, gerek kömür tabiatte mahduttur. Bunların bir gün tükeneceği şüphesizdir.

Onun için, sun'î mahrukâtın ve sun'î yağların uzak istikbalini, maden sahadan ziyade zirai sahada aramak icap eder.

Fakat o zamana kadar acaba buna ihtiyaç kalacak mı?

Haldun NÜZHET
Fen Fakültesi Doçentlerinden

DAYAK

Saz benizli bir delikanlıydı. Mektebi ilk bitirdiği zaman ona arkadaşları Donjuvan diyorlardı. Bu kötü, acı bir telm'î idi. Çünkü Cahit, hem güzel değildi. Hem de kadın muvaffakiyeti hususunda pek biçare idi. Amma neden ona arkadaşları Donjuvan diyorlar? Acı ve kötü bir telm'î.

Neyse Donjuvanımız hayata atıldığı ilk senelerinde hakikaten uslu, tertemiz, ve sessiz bir hayat geçirdi. Akbrykta, annesinin evinde, temiz, sakız gibi beyaz örtülü minderlere yaslanarak müstakbel hayatının tatlı hülyalarıyle vakit geçirdi durdu. onra yavaş yavaş Cahidi Beyoğluna, Beyoğlunun gecede koskoca bir serveti bir hamlede yutan barlarına götürdü. Cahit orada hayatın ters tarafını da gördü. Öğrendi, ezberledi. Buralarda tedris olunan dersler kolay bellendir. Cazbandın hendese, şarabın coğrafyası, dansın no tası burada kolay ve çabuk öğrenilir. Cahit te bunları çarçabuk talim etti ve hattâ üstadı oldu. Her akşam barlardan dışarı çıkmıyor. Köşede bir masa, hem genççe bir masa, zira gece yarısı geçti mi? Cahidin masası birden bire kalabalıklaşır.

Sefahat arkadaşları onu seviyorlar. Nasıl sevmesinler ki, onların masraflarını o tediye ediyor. "Nasıl mı?" diyeceksiniz. gayet basit. Elinde avucunda biraz baba yadigarı üç beş parça eşya, bir dükkân filân var. Onları da Cahit elden çıkarıyor, vur patlasın yapıp duruyor. Onun masasını gece yarısından sonra şenlendirenler de bu küçük servetten çimleniyorlar. Cahit, lâtifeyi burada tanıdı. Lâ-tife, Karpuz barının en güzel kıızı. Cahit onu birkaç defa masasına çağırdı. Şarap filân içtiler. Sarhoş olup bir gece de Lâtifenin odasına sabaha kadar uykusuz bir gece geçirdiler. Bir bar kızından umulmayacak derece bir hassasiyet gösteren Lâtifeyi Cahit şıppadan seviyordu. Cahidin Lâtifeyi sevmesi tabii idi. Fakat Lâtife gibi kaharlenmiş, iğnenin deliğinden Hindistanı seyreten, feleğin çemberinden geçmiş bir kadın Cahidi sever mi, sevebilir mi? dersiniz. Umulmazama. Bana inanınız. Lâtife Cahidi çok, hem pek çok sevdi. Cahit, hiç te o mektepteki uysal çocuk değildi. Hırçın, asabi, yakan, yıkan, deviren bir yırtıcıdır. Lâtife çok defa onun tokatını yedi. Ve to-puklarından altında inledi. Tuhaf şey. Lâtife gibi bir kadın nasıl olur da Cahit gibi bir serseyri, sevebiliyor. Herkes buna hayret ediyor. Herkes buna şaşırıyor. Bir akşam gene Cahit Lâtifemini belini tekmiyordu. Saçlarından yakalamış başını karyolanın demirine vuruyordu. Lâtifenin sessizce yere yuvarlandığını gördü. Dudakları ka namıştı. Cahit ürktü. Şaşkınlıkla neye karar vereceğini bilemedi. O-dadan fırladı. Lâtife ölmüş müydü? Cahit doğru karakola giderek bir kadını öldürmekle suçlu olduğunu itiraf ederek kendini polise teslim etti. Memurlarla beraber odaya girdikleri zaman Lâtifeyi yerde yorgun ve mecruh buldular. Fakat ölmemişti...

Lâtife memurlara yalvarıyor. — Cahidimi bana bırakınız. Ondan şikâyetim yok. O beni tokatla, tekmeyle besliyor. Benim buna ihtiyacım var. diye bağıyordu.

Memurlardan bir ötekine mırıldandı: "Kadın gölge gibidir. Kaçtıkaça takip eder, takip ettikçe kaçır... Öbürü sadece: — Hasta dedi. Mükemmel bir sadisist. SEM

Onlara, yoksul, fakir hallerinde, Halim Siret mi bakar? Hayır! Mes-tureyi yalnız bırakmamalı... Kendini tevekküle vermekten menetmeli... Doktor Süleyman Nüzhet'e koştum. Heyecanım, onu da telaşa düşürdü: — Bu derecesi fazla. Yalnız, biz, ne hakla ve ne suretle müdahale edebiliriz? — Mesture Hanımın kulağını bükürüz. — Muvaffak olabilir miyiz? Kollarım yanma düşmüştü: — Artık, muvaffak olduğumuz kadar... — 18 Mart —

Gene Halim Siret, bizden kuvvetli çıktı.

Meğer hakikat, tahminden daha müthişmiş! Halim Siret'in borcunu bir dükkân hissesi kapatamıyor... Teşvikiyedeki konak satılacak.

Mesture, itiraf etmiyor; fakat için içinde sahte senet, sahte bono gibi kirli şeyler de var. Yoksa, bu ağır fedakârlığa, bütün tevekkülü-ne rağmen, pek kolay razı olmazdı!

Mesture, İstanbul'a inmek istediği için eve husus gelecek, takrir

— Nisan —

Mesturenin, gayz, kin, nefret ifa de etmeyen, o daimi kayıtsız sesile anlattıkları beynimin içinde uğulduyor: — Bilmezsin, Hüseyin.. Ruh, ah-lâk düşüklüğü kadar bir insan için feci bir şey yok.. Halimi gördükçe tüylerim diken diken oluyor.. Eski-den, bu kadar iğrenmezdim! Ah, ne zillet, yarabbi! Evvelâ, bir çocuk gibi ağladı. Bir erkeğin ağlamasını düşün.. Ellerimi öptü, dizlerimi öptü.. Ayaklarına kapandı.. İntihar tehditlerine kadar vardı.. Birine inanmadım, birine kanmadım. Lâkin bir insanın, bir erkeğin bu derece alçalması, beni insanlı-ğından tiksindirdi. İntihar edecekmiş! Lâkin çocuğunu düşünüyorumuş! Herkes bu intihara ne mânâ verirmiş? Kızımın istikbali mahvolumuş.. Beyefendi, kızımı düşünüyorum!..Neye evvelce düşünmedim? Ne ağzızlar, ne söğük yapmacıklar!.. Onu, dinliyor görünüyordum; Halbuki sahnede bir oyun seyrediyordum. Hiç aldırma-yacaktım. Yalnız bu sefer, bir tek noktada sahte, yapmacık değildi.. Bir tehlike geçir-mekte olduğum muhakkaktı; bu te-lâfde, neşidim idi. Çabuk!

— O zaman, cesaret edemez, yatılı davranır!

Mesture, neye güveniyor? Halim Siret'ten vait mi almış? Eğer onun sözüne aldanyor, vadine güveniyorsa, gülerim!

— Mayıs —

Kırkkiliseden, dayımdan telgraf aldım: "Hastayım, derhal gel. — Dayımın hastalığı uzun sürer mi? — Yengem var.. Hastaya ben bakamam ya! — Peki, seni niçin çağırıyor? — İşleri içindir! — Ama çabuk geleceksin değil mi? — Şüphesiz, yavrum. Senden uzun zaman uzak kalabilir miyim?"

Mestureye sordum: — Bana ne?

— Nisan —

Mestureye sordum: — Bana ne?

Bugünkü program

İSTANBUL :
18,15 Plâk neşriyatı, 19,15 Mesut Cemil B. tarafından çocuklara konferans. 19,30 Türk Musikisi neşriyatı. (Eftalya Sadi H. Sadi B. Refik B.) 21 Rusen Ferit B. tarafından konferans. 21,30 Cemal Reşit B. piyano, Necip Yakup B. keman Mesut Cemil B. viyolonsel, oda musikisi.

VARŞOVA, 1415 m.
17,55: Mme. Olga Olgina tarafından tagan-ni. 18,10: Piyano. — Keman konseri, 18,50: Müsahabe, 19,35: Caz plâkları. 20: Muhtelif müsahabeler. 21,05: Rişard Wagner eserlerinden mürekkep konser. 23: Dans musikisi. 24,05: Dans musikisinin devamı.

BURSA, 364 m.
13: Borsa haberleri. — Plâk. — Haberler. — Plâk. 18: Stelian Matze takımı. 19: Haberler. 19,20: Orkestranın devamı. 20: Üniversite radyosu. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Radyo orkestrası tarafından senfonik konser. 21,45: Konferans. 22: Senfonik konserin devamı. 22,45: Muhtelif lianlarda haberler.

BUDAPESTE, 550 m.
18: Müsahabe. 18,30: Salon musikisi. 19,15: Konferans. 19,30: Piyano — Keman konseri (Bach, Mozart, Sarasate Zolt.) 20,10: Müsahabe. 20,40: Sahibinin Sesi plâkları. 21,40: Müsahabe. 22,10: Budapeste konser orkestrası. 23: Haberler. 23,50: Bela Racs Sigant takımı. 24,10: "Macar vıcantı, ünvanlı konferans.

VIYANA, 507 m.
18,35: Konser. 19,10: Müsahabe. 20,25: Verdinin "Bir maskeli balo, isimli operası (Viyan-a operasından naklen.) 23: Son haberler. 23,15 Eski Alman bestelerinden konser.

BRESLAU, 316 m.
17,30: Orkestra ile senfonik musikisi. — Müsahabe. 19,55: Akşam musikisi. — Müsahabe. 23: Program akşam. 24: 11:10 konser. 24,30: Yeni plâklar.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi işti-yenlere tavassut ediyor. İş ve işçi işti-yenler bir mektupla iş bü-ro-muza müracaat etmelidirler.

İşçi araniyor

Seri yazar bir daktiloya ihtiyaç vardır. İkametgâhi Üsküdar muntakasına yakın olan tercih olunacaktır. Üsküdar Paşakapısı parkı civarındaki "3", numaralı yazhane sahibi sabık müstakbil Osman Zeki Beye müracaat edilmesi.

İş araniyor

Türke ve Fransızca muhasebe tecrübeli, plase ve başka suretle de dükkânlarda iş yapabilir bir genç iş arıyor. Şerait ehven ayda 20 liraya günde 1 veya 2 saat muhasebe de yapar. Muhasebe rumuzile Milliyet gazetesine müracaat.

Bir fransız Madamı pratik ve mülkâleme usulile fransız dersler veriyor. La Turkiye gazetesi No. 3. M. C. rumuzuna müracaatı

İrtihal

Merhum Bahriye Nazırı esbaki Hasan Hüsnü Paşa kerimesi Hamide Hanımefendi müptelâ olduğu rahatsızlıktan sıfayap olunuyarak vefat eylemiştir. Cenazesi bugün Beyoğlundaki ikametgâhından saat onda kaldırılarak Sultan caminde namaz kıldıktan sonra E-yüp Sultan kabristanına defnedilecektir. Büyük elem içinde bulunan ailesine Cenabı Hak sabır ihvan buyursun.

YENİ NEŞRİYAT

Varlık

Bu kıymetli edebiyat ve fikir mecmuasının (18) nci nüshası mütevevvi müderecatı muhtevi olarak çıkmıştır. Üniversite ıslahat müşaviri Prof. M. Malche m bütün maarif hayatımızı alâkadare den bir müzahabesi, Yakup Kadri Beyin tefrikası, İbrahim Necmi, Yaşar Nabi Beylerin makaleleri, daha birçok tanınmış imzaların makale, hikâye ve şiirleri bu nüshayı tezyin eylemektedir. Tavsiye ederiz.

tiyacı var. diye bağıyordu.

Memurlardan bir ötekine mırıldandı:

"Kadın gölge gibidir. Kaçtıkaça takip eder, takip ettikçe kaçır... Öbürü sadece:

— Hasta dedi. Mükemmel bir sadisist. SEM

Yarın akşam: ÇIGAN DANSLARI ve MUSKİNİN filmi olan

Dağların Kızı

İlk defa gösterecektü. Oyuncuların başında: Dilber esmer NANCY BROVN güzel ve muhrik sesi ile en güzel melodileri taganni ediyor ve "Çelik Adam", tabir edilen HARRY WELCHMANN ve BETTY STOCKFELD vardır. (15322)

Onümüzdeki 6 Nisan Cuma akşamı saat 21 de

Fransız Tiyatrosunda meşhur tenor MIGUEL FLETA tarafından yeğane bir konser verilecektir. Bilet tedariki için tiyatro gişesine müracaat.

14 ve 16 Nisan tarihlerinde

Fransız Tiyatrosunda meşhur piyanist ARTHUR RUBINSTEIN tarafından iki konser verilecektir.

ANADOLU ANONİM

Türk Siorta Şirketinden :

25 Mart 1934 tarihinde Ankara

Türkiye İş Bankasında alelade olarak

inikât eden hissedaran heyeti umumiye-

sinde şirketimiz hisselerinin 9 numarolu

kuponu mukabilinde kazanç vergisi bit-

tenzil hisse başına 150 kuruş itası takar-

rür etmiş olduğundan 1 Nisan 1934 ta-

rihinden itibaren Türkiye İş Bankası

Ankara idarei merkeziyesi ile İzmir ve

Bursa şubelerinde ve İstanbul'da Dör-

düncü Vakıf hanında Şirketimizin mu-

amelât merkezinde ve aynı zamanda Ga-

lata'da Unyon Hanında Şirketin umumi

acentalığında tediyata başlandıği hisse-

darlarımızın nazarı ittilafına arz olunur.

(15303)

Sultanahmet birin-

ci sulh hukuk

Hakimliğinden:

Hasretî Yahya efendi veresei

vekili Avukat M. Münir Beyin

Sirkecide Ankara caddesinde Anadolu

otelinde 13 No. da Mukim Yunus efendi

aleyhine kira bedelini müddeti zarfında

vermediğinden dolayı icra ve iflâs

kanununun 269 uncu maddesi mucibince

Tahliye emrinin itası davasının 2-4-934

tarihinde mahkemeye gelmesine dair gön-

derilen celpname mümaileyh'in ikamet-

gâhının meçhul olduğu mübaşir tarafın-

dan şerh verilmesine nazaran mümaileyh

hakkında ilânen tebliğat iflasına karar

verilmiş ve dava basit usulü muhakeme-

ye tabi olduğundan yevmi muhakeme o-

larak tayin edilen 18-4-934 saat 10,30

da mahkemeye gelmediğinin veya vekil

göndermediğinin takdirde H. U. M. K.

nun 509 ncu maddesi mucibince gıyabın-

ızda karar verileceği ilânen tebliğ olunur.

(15300)

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi : Galatada Unyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel. Beyoğlu : 4887. 1829

Milliyet'in edebî tefrikası: 36

KANLISIR

Yazan: Mahmut YESARI

— Mart 4 —

Halim Siret, yüzü sap sarı, eli yağı titrer, perişan bir halde köşke geldi. Bu, perişan halde gelişin mânâsı, pek açık: Kumarda kaybetmiş ve kolay ödenemeyecek dercede broçlanmıştır!

Başka türlü olmasına imkân var mı?

Istasyonda dolaşıyordum; trenden inerken gördüm. Evvelâ, beni görmeyeceği geldi, sonra şaşaladı, ayakları dolaştı, yarım selâm verdi. Doğru yürümek istedi, lâkin bunu da yapamadı, bana yaklaştı, elimi sıktı ve mânâsız, anlaşılmaz kelimeler mırıldandı ve tekrar selâm vererek uzaklaştı.

Mesture, ne yapacak? Kendi huzuru, çocuğunun selâmeti için, yeni bir fedakârlığı mı göze alacak? Lâkin bu fedakârlıklar, onun ve Neşidenin istikbaldeki huzur ve selâmetlerini tehdit etmiyor mu? Bu fedakârlıkların sonu ne olacak? Hem, ne için? Acaba bu sefer, Mes-

ture, cevabı dayatacak mı?

Halim Siret, Mesturenin yakasını güç bırakır...

İstanbul'a inmeği düşünüyordum, vazgeçtim, hemen köşke döndüm.

Merak içindeyim. Ne olacak? Halbuki Mesture, ne sakin, ne rahat yaşıyordu? Elimden gelse, Halim Siret'i boğacağım.. Bir kadma, bu kadar eza edilmez! Bir kadın ki, ondan para istemiyor! Çalıs, eve para getir! demiyor... Bir kadın ki, onun bütün ihmallerine, kayıtsızlıklarına göz yumuyor.. Üstelik para veriyor, kumar borçlarını ödüyor.. Lâkin o, bu vaziyetten utanacağına, eksikleneceğine, bilâkis azıttıyor, doymak bilmiyen bir hırsla, karısının servetini didiklemeğe, kumarda yemek istiyor..

Mesture, gene mi işyan etmiyecek? Fakat işyan etmesi lâzım.. Zira, bunun bir yarını, hattâ bir çok yarınları var... Elde kalan mallar satılacak olursa, Mesturenin, Neşidenin halleri neye varır?

Mesture, İstanbul'a inmek istediği için eve husus gelecek, takrir

MEMLEKETTE

Yatılı köy mektepleri

Köy çocuğunu okutmak için Ordu U. meclisinin şayanı dikkat bir kararı

ORDU, (Milliyet) — Vilayetinizin maarif sahasındaki faaliyeti ve bilhassa ilk tahsil işlerine verdiği ehemmiyet, Karadeniz sahilindeki diğer vilayetlere nazaran çok ileridedir. Bu, teftiş ve istatistiklere dayanarak bir hakikattir.

Geçenlerde, bu işi muhasebe bürosüne tahsis edilmiş bir komisyonun nihayet vermiş olduğu muhtelif köylerde teşkil edilecek mntaka yatılı mektepleri için verdiği karar, büyük bir isabet ve ehemmiyeti haiz bu lunmaktadır.

Bu karar, genç Maarif müdürümüz Kemal ve ilk tedrisat müfettişleri Mazhar ve Kenan Beylerin yaptıkları tetkik ve teftişler neticesinde kaleme alınan bir rapora istinaden verilmiştir.

Bu rapor, köyleri dağıtmak ve arızalı bulunan diğer vilayetlerimiz için de ehemmiyetle nazara alınacak bir kıymettedir.

Vilayetimizin; Ünye, Fatsa, ve Mesudiye kazaları da dahil olduğu halde 529 köyü vardır. Umumi nüfusumuz 261,865 tür. Vilayet dahilinde kanunen tahsil çağına girmiş çocukların sayısı 28,265'tir. Bugün vilayet dahilindeki köy ve şehir mekteplerinin adedi (74) tür.

Mektebimiz olan köylerde okuyan talebe miktarı 5828 dir. Halbuki aynı köylerde okuma çağına girmiş çocukların sayısı 7500'dür. Buna nazaran mektepli köylerimizde bile okuyan talebenin miktarı yüzde yüzü bu jamaştır. Vilayet dahilinde okuyan talebinin adedi 5828 olduğuna göre okuma çağındaki çocuklara okuyan talebe nisbeti yüzde yirmidir.

Vilayetin umum nüfusu göz önüne alınrsa okuma nisbeti yüzde yirmi biridir.

Bu rakamlar, istatistik cetvellerinden alınmıştır ama, katı bir sığhat ifade ettiğine ben de kani değilim. Çünkü talebe miktarı 50 - 60 rünlü bir köy mektebini ani bir surette teftiş ettiğimiz vakit bu rakamların 15 - 20 yi geçtiğini görüyoruz. Bu hal, mektebe kayıtlı talebenin devam edememesinden doğuyor ki, sebeplerini aşağıda arzedeceğiz.

Vilayetimizde her sene Maarif bütçesi için 150 bin ile 200 bin arasında bir tahsisat ayrılıyor. Bu mühim para tamamen sarfedildiği halde elde olunan randuman bizi tatmin edebilecek bir şekilde değildir. Köylerde talebenin mektebe devam vaziyeti normal görünmüyor. Bunun sebebi nedir? Şimdi bu ciheti izah edeceğiz:

Geniş ve dalgalı bir arazi üzerine yapılmış bulunan köylerimiz toplu bir halde değildir. Hududu üç, dört, beş saat süren köylerimiz pek çoktur. Köy halkı nerede müsait bir toprak ve vaziyet görmüş ise oraya evini ve ocağını kurmuştur. Öyle köylerimiz vardır ki, değil bütün evleri, hattâ iki evini bile yanyana göremeyiz. Bu vaziyetteki köylerde açılan mektebe ancak civar olan evlerin talebesi gelebilmektedir. Komşu köylerden değil, aynı köyün bir mahallesi içinde değil bir mahallesine bile çok gidemeyecek vaziyetler vardır.

Muhitin insafsız arızaları, dağların dereleri her biri sekiz yaşlarında olan yavrucukların her gün saatlerce yol yürümelerine imkân ve tahammül vermiyor. Şu hale nazaran köylerdeki bütün çocukların okutulabilmesi için her evin yanına bir mektep açmak lâzım geliyor ki, buna da imkân tasavvur edilemez.

Bugünkü teşkilâtın ikinci bir mahsuru da şudur:

Köy mekteplerimizin hemen ekserisi yarı teşkilâttır. Yani üç sınıf ve tek muallimlidir. Talimat mucibince köylerde bir ders senesi için de devran eden tedrisat müddeti 7 aydır.

Bu yedi aylık tedrisatın başlangıcı ve nihayet bulma ayları köylünün en faal bulunduğu zamanlardır. Zift bu zamanda sürülür, bahçede çarşılır, fındık işleriyle meşgul olunur, için ve hasar yapıyor ki, bu zamanlar köylünün yardımcıya çok ihtiyacı vardır. Köylünün yedi yaşındaki çocuğu da bu zamanlarda kendisinin müstağni kalamadığı yarımcıdır, imesidir. Onun için bu mevsimlerde çocuğunu mektebe göndermiyor. Bir ders senesinin başından ve sonundan arıpılan bu müddet üç kadar oluyor ki, geriye kalan dört ayı üç sene için toplarsak çocuk, bütün hayatında ancak tam olarak bir senelik tahsil görmüş bulunuyor.

Bu müddet içinde öğrendiği şeyler pek basittir ve mektepten ayrılmaktan bir müddet sonra unutmaya başlıyor. Geçen her yıl onu eski bilgisiz, kuru varlığına doğru geri götürüyor.

Hangi köylüyü dinlersek hepsi de mekteplerinin tam teşkilâtı olması yolunda dileklerde bulunuyorlar. Tam teşkilâtli mektep hepimizin arzu ettiği bir şeydir. Fakat her köyde tam teşkilâtli mektep kurmağa bugünkü bütçelerimiz kâfi değildir. Buna, başta bir çare düşündük. Geçen sene Ünye, Gököy ve Karakuş nahiyelerinde açtığımız yatılı köy mekteplerinin bir sene zarfında verdikleri netice çok ümitli ve çok memnuniyet vericidir. İşte bu teşkilât vilayetin bütün mekteplerinde tatbik edilebilirsek

ümidin fevkinde faydalar elde edileceğine şüphe etmiyoruz. Şu şartla ki, hem fazla masraf etmemek, hem de gayeye ulaşmak lâzımdır.

Bunun için yaptığımız tetkikat ile şu karara vardık:

Sayırsanız altmış varan köy mekteplerimizin yarısını kapatarak onlardan tasarruf edeceğimiz muallim adedini ve tahsisatı bütün vilayet dahilinde açılacak 20 veya 30 yatılı mekteple hasretmek. Bu yatılı mektepler köylerin coğrafi vaziyeti göz önünde tutularak merkezi yerlerde tesis olunacaktır. Bu suretle mektebe devam edecek talebenin miktarı çok fazlalaşacaktır.

Bugün hangi köyde mektebimiz varsa ancak o köyün talebesi mektebe gelebiliyor. Öyle köylerimiz de vardır ki, buralarda şimdiye kadar mektep açamadık, şimdiden sonra da açılmasına imkân yoktur. Bu imkânsızlık karşısında o köyün çocuklarını okutmamak günahını da hiç birimiz yüklenemeyiz. Neden bir köyün bütün çocukları okusun da diğer bir köyde tahsil gören tek bir çocuk bile bulunmasın? İşte merkezi mahiyette yatılı köy mektepleri açacak olursak bütün bu mahzurların önüne geçmiş olacağız.

Vilayetimizde (500) köy vardır. Eğer otuz yatılı mektep açacak olursak vasatı on yedi köyde bir mektep sâbet edecektir.

Bu mektepler aşarğı 200 çocuk alacaktır. Her köyden 15, yirmi çocuk alarak bu mekteplere getirilerek vilayet dahilindeki köy çocuklarını adilâne bir nisbet ile okutmuş, nurlandırmış olacağız.

Bu mektepler tam teşkilâtli, yani beş sınıflı olacaktır. Mektebin yatılı olması, talebenin gece gündüz muallimin nezaret ve terbiyesi altında bulunmasını ve muntazam çalışma ve yaşamasını temin edecektir.

Bu yatılı mekteplere 17 köyden en aşağı 100 çocuk yatılı olarak ve 100 çocuk ta gündüz devam edebileceklerdir. Bu mektepler bütçeye de fazla bir yük olmayacaktır. Çünkü mektebe gelecek çocuklar yiyecek ve içeceklerini kendi evlerinden getireceklerdir ki, mektep hayatı ie köyünün ve evinin hayatı arasında bu cihetten fazla bir fark bulunmayacaktır. Aldığımız tecrübelerden anıyoruz ki, eğer çocuk, mektepte evinden ve köyünden başka bir hayat tarzına alıştıracak olursa mektebi ikmal ettikten sonra artık köye dönmüyor, şehre akın ediyor. Bu hal ise, köyde münevver kitlenin türemesine set çekiyor.

Bina meselesi de fazla düşünülecek kadar ehemmiyetlidir.

Mntaka merkezi olarak kabul edeceğimiz yerlerde diğer mektep binası var ise onlardan istifade edeceğiz.

Bina yoksa 17 köyün yardım ile bir mektep kurmak mümkün olacaktır. Yatılı bir mektebin bütün tesisatı 200 liradan fazla değildir. Bu hesaba nazaran inşaat için 300 lira yardım olunursa beher mektep bize 500 liraya mal olacaktır ki, 30 mektep için tutarı 15.000 liradır. Bu para bir defa verilecektir. Fakat buna mukabil vilayetimiz muntazam, mükemmel 30 mektebe kavuşmuş olacaktır. Bu, başka hiç bir vilayete nasip olmayan göğüs kabartıcı bir emeldir ki, Cumhuriyetin öz dileği ve halkçılığın köyde doğru prensibinin en isabetli ve en kudretli bir tecellisi olacaktır."

Vaziyeti ve yapılacak işin şumullü faydasını kuvvetle sezen ve kavrayan umumi meclisimiz vilayet dahilinde (30) yatılı köy mektebi mektebinin açılmasını kabul etmiş ve icap eden tahsisatı derhal vermiştir. Bu mektepler önümüzdeki ders yılı için kurulacak ve aşağı (6.000) köy çocuğunu temiz ve ılık bağında toplu olarak nurlandıracaktır.

NAFİZ

Fakir çocuklara yardım

GEMLİK, (Milliyet) — Veli Bey Köy yatılı mektebi çocuklarının bir haftalık et masrafını üzerine almıştır.

Adını bildirmek istemiyen başka bir zat ta bütün Gemlik köy yatılı mektebi çocuklarının iç çamaşırlarını temin etmiştir.

Gemlik muallimleri arasında

GEMLİK, (Milliyet) — Muallimler Birliği tasarruf sandığı yeniden canlandırıldı. Her muallimin beşer lira girim parasile aylık taahhütlerinden kuvvetlenecek olan bu müesseseye reisliğine Hayali Bey, mu temetliğine de Halim Bey seçilmişlerdir.

Hanımefendi, Kaydediniz...

YAKUT

1845

İstanbul

Aydın spor kongresi

Çine, Nazilli ve Sökeden on iki mümessil hazır olduğu halde toplandı

Aydın'da tekaiütler ve Aydınspor takımlarile mntaka reisliğine seçilen defterdar Nafiz Bey

AYDIN, (Milliyet) — Aydın mntakası spor kongresi Aydın - Çine, Nazilli ve Söke spor klüplerinden 12 mümessilin huzurunda Halkevi kütüphanesi salonunda toplandı. Kongreyi mntaka re'si Emin Bey açtı. Kongre reisliğine Defterdar Nafiz Bey ve kât'ikle re de Nazilli klübü mümessili Rifat ve Söke klübü mümessili Rıza Beyler seçildiler.

Reis Nafiz Bey kongre riyesatine seçilmeinden dolayı teşekkür etti ve kongre umumi heyetini selâmladı. Bundan sonra mntaka reisi Em'n Bey idare heyetinin raporunu okudu. Bazı münakaşalarla sonra rapor ekseriyetle kabul edildi.

Eski hesapların tetkiki için Defterdar Nafiz Beyle Vahit Bey arızıldılar ve hesapları tetkik edecek raporlarını Temmuzda toplanacak kongreye vermeleri kararlaştırıldı. Sıra tekliflere gelmişti. Her klüp mümessili yardım istiyordu. Buna Emin, Nafiz Beyler cevap verdiler.

Bu ara Çine klübü murahhası mntaka teşkilünden evvel klübünün daha iyi çalıştığını, şimdi mü

sades'z maç yapmadıklarını ve lik maçları tertip olunmadığından bahsetti. Emin Bey, lik maçlarının tertip olunması, geçen sene kongre:inde ihtisas heyetleri seçilmiş olduğundan ileri geldiğini söyledi. Bu hususta uzun münakaşalar cereyan etti ve iyi sözler söylendi. Beş dakika celse tatil oldu, ikinci celsede intihaba geçildi.

Yeni merkez heyeti, Defterdar Nafiz Bey birinci reis, kadastro hâkimi Cevdet Bey ikinci reis olarak, azalıklara da Çineden Nihat, Hasan Tahsin ve Abdullah Beyler seçildi.

Futbol heyetine muallim Celâl, Hâkim İzzet ve Çinelî Ekrem Beyler. Atletizm heyet'ne, Muallim Nesimi, Vahit ve Fikret Beyler seçildi.

Büyüklerimize kongrenin tazimlerinin arzı itt'fakla kabul olunarak kongre çalışmasına son verildi.

Yeni merkez ve ihtisas heyetlerini teşkil eden arkadaşlarımız hepisi de senelerdenberi spor işlerinde filem çalışmış sporculardır. Kendilerine muvaffakiyetler dileriz.

Feci bir cinayet

Yakalanan katil..

BOĞAZLIYAN, (Milliyet) — Yozgat vilayetine bağlı Boğazlıyan kazasının Karakuyu köyünden Hacı Mustafa oğlu Necib'n 7 - 8 yaşlarındaki kızı Şahnur ken di tarlaları içinde bir çok köyün çocuklarını oynamakta iken cebren ırzına geçmek neticesiyle ölüme sebep olmaktadır. Suçlu aynı köyden ve kızın dayı zadesi olduğu anlaşılan 333 doğumlu Memiş oğlu Ömer irt'kâp ettiği suçun cezasından kurtulmak için firara kıyam etmiş ise de yakayı ele vermiş ve adliyeye teslim edilmiştir.

Giresonda fakir çocuklar için balo

GİRESON, (Milliyet) — Şehrimiz Himayietfal Cemiyeti hanımlar komitesi tarafından Jandarma mektebi salonunda verilen balo cidden çok güzel olmuştur.

Büfen'n yenecek levazımı ile hizmetleri hep bu muhterem ve güzide hanımefendiler tarafından görülmüş ve balonun muhtelif saatlerinde gösterilen iki canlı tabloda, küçük yavrularımız müessir ve hazin hitabeleri davetliler

Balikesirde sinema

BALIKESİR, (Milliyet) — Muhasebi hususiyet tarafından hükümet caddesinde yaptırılan ve iki senedir boş duran sinema ilk filmi göstermiştir. Gerek antrede gerekse salonda vücut getirilen fevkalâde zarif teşkilât ile bu sinema salonu şehrin ehemmiyetli bir ihtiyacını karşılamıştır.

İnegöl kütüphanesi

İNEGÖL, (Milliyet) — Bir kaza tasavvur ediniz ki, ilim merkezlerinden uzak olan okunacak ne kitabı, ne bir mecmuası bulsunuz, ne de istediğiniz zaman celbi kolay olsun. Okuma zevkini tatmış olanların böyle bir yerde yaşaması ne kadar müşkül olduğunu tahmin etmek güç değildir.

Bunu yazmakla bizi böyle bir vaziyetten kurtardığı için Maarif Vekâletine şükran hislerimizi ifade etmek istiyorum. Kasabamızda bu büyük ihtiyacı tatmin eden kütüphanemiz İnegöl için bir lütfür. Kütüphanen'in tesisine 1898 de başlanmış, eşhas ve kütüphanelerin hediye ettiği kitapların sayısını Cumhuriyet devrine kadar sekiz elliymiş bulmuştur. Kütüphane a sıl Cumhuriyet devrinde zeng'leşmeğe başlamış ve bugün herkesin fikir ve okuma ihtiyacına cevap verecek tenevvüü ihtiva etmek üzere "2680" eser toplanmıştır.

Bu eserlerin içinde haftalık, aylık mecmualar ve devlet istatistiklerine varıncaya kadar türlü kitaplar mevcuttur. Vekâlet neriyyatından olan kitaplar muntazaman gel diği gibi hususî matbaa ve kütüphanelerin nesriyyatından olan bir çok k'taplar da gönderilmektedir. Kütüphaneden, memurlardan, muallimlerden, talebeden ve sivil halktan her gün bir çok insan istifade etmektedir.

Söz derleme heyeti bu kütüphanedeki lisana ait eserlerden çok istifadeler temin etmiştir.

üzerinde fevkalâde güzel bir tesir bırakmış, kimsesiz çocuklara karşı gönüllerde şefkat his ve izleri uyandırarak bilâ istisna herkesin gözünü yaşartmıştır.

Halkevleri çalışıyor

Diyarbakir Halkevi iki sene içinde çok müsbet neticeler elde etti

DIYARBEKİR, (Milliyet) — Diyarbakir Halkevi milli ülkü ve kültürümüz için çok özlü çalışan Halkevlerimizden biridir.

Evini muhtelif şubelerindeki faaliyeti günden güne genişletmekte ve azası çoğalmaktadır. Dil, Edebiyat ve Tarih şubesi, Diyarbakir tarihini yazan Mükiye müfettişi Basri Bey ve bu vadiye bir çok vesikalar toplamış mahazar bulmuş ve milli eserin bir an evvel meydana gelmesi için lâzım gelen muavenetten geri kalmamıştır.

Bilhassa bu şube tarafından köylülerimiz arasında açılan öz Türkçe ve Yurtbilgisi musabakaları çok faydalı tesirler bırakmıştır. Mayıs nihayetinde yapılacak olan bu müsabakaya bir çok köylülerimiz şimdiden hazırlanmağa başlamışlardır. Bu iki müsabakanın birincilerini dörder, ikinci lerine ikişer ve üçüncülerine birer öküüz ikramiye olarak verilecektir.

Güzel Sanatlar Şubesi: de çok verimli bir surette çalışıyor. Bu şubenin alafıra ve alaturka olarak iki kolu vardır. Birinci kol modern musikinin, ikincisi ise halk musikisinin yayılmasına çalışmaktadır. Bu şube senelerinde on beş kişiden mürekkep bir bando heyeti de teşkil etmiş ve faaliyete geçmiştir.

Halkevimizin en faal ve en verimli şubeleri arasında Temsil şubesi hakikaten şayanı takdir bir mevki ihraz etmiştir. Sekiz aile kızının iştirakiyle bu şube bir sene içinde dokuz müsamere vermiş; Öz Yurt, Kahraman Yurisi, Şeriye Mahkemesi gibi milli piyesler temsil ederek halkın

milli ve medeni terbiyesini yükseltmeğe çalışmıştır. Halkevinin ikinci yıldönümü münasebetiyle bu şubenin tertip ettiği müsamereler iki defa tekrar edilmiştir.

İçtimai yardım ve Köycüler şubesi: de isabetli bir programla çalışıyor. İçtimai yardım şubesi bir sene içinde fakir ailelere 30.000 kilo kömür dağıtmıştır. 32 yetim ve fakir mektepli çocuğu giydirmiş ve Himayietfalle tesriki mesai ederek 12 yataklı bir bakım evi açmıştır. Ayrıca yoksul ve hastaların muayene ve tedavileriyle meşgul olmaktadır.

Köylüler Şubesi köylülerde gezintiler tertip ederek çok faydalı tetkikler yapmış ve köylülerimize kinin, aspirin gibi ilaçlar da dağıtmıştır.

Geçenlerde verdiği bir kararla Köylüler Şubesi Kurban Bayramında köylere büyük bir heyet gönderilmiş tir.

Bu heyet köylülerimiz arasında Göltür fakirinde tetkikler yapmış ve bayramlarını kutulamışlardır.

Müze Sergisi Şubesi: Şehir müzesinin teşkilî etrafında mütemadi bir surette çalışmaktadır. Bu şube ayrıca yerli mamulât ve mesnûatımızdan ibaret daimi bir sergi açmağa karar vermiş ve faaliyete geçmiştir. Bunun için milli fabrikalarımızdan numuneler istemiştir. Bu şube milli sanatı ve tarihi eserlerimizi etrafındaki mesai neticesinde ceylan derisi üzerine yazılı bin senelik bir Turat, Yavuz zamanına ait bir sini ve bir kaç mozaik parçası elde etmiştir.

Diyarbakir Halkevi bandosu

Tekirdağ zeriyaı Tekirdağda telefon

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Şehrimizin kat'i ihtiyaçlarından biri de telefondur. Trakyamızın hemen bir çok şehirlerinden ihdas edilen telefon tesisatının ticari işlere pek çok faydası olmakta ve İstanbul piyasasından alınacak neticeler bildirilmektedir. Filhakika şehrimizde de böyle bir telefonun bulunması mutlak lâzımdır. Şüphe yok ki burası diğer Trakya şehirlerine nazaran iktisat ağız olmak itibarile ticari işlerin ve fiat temevvüçleri ve umumi piyasa haberleri vaktinden evvel bu telefonla alınrsa müstahsil lehine bir hareket olur kanaatindeyiz.

Nisan içinde inikat edecek, vilayetimiz Ticaret odası kongresinde şehrimizde dahi telefon tesisatının ihdas edilmesi için tüccarlar tarafından kongre riyesatine takdir edilerek Nafia Vekâleti nezdinde teşebbüsâtı lâzımda bulunulması temenni olunacaktır.

Tekirdağ fidanlı binası:

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Havalarda çok sakin gidiyor. Çiftçilerimiz noksan kalan kıtlık zeriyaını bu müsait vaziyet dolayısıyla ikmalde çalışıyor. Geçen seneki zeriyaı sahasında buğday miktarı daha fazla idi.

Halbuki bu sene buğday ekimi geçen seneye nisbetle yüzde otuz ve bazı mntakalarda yüzde elli noksandır. Fakat diğer maddeler, bilhassa keten tohumunda yüzde otuz, kuşyeminde yüzde on fazla ekim olduğu söyleniyor. Mevsimin normal gidişi Trakya çiftçilerini sevindirmektedir.

Tekirdağ Halkevi mensupları çağılıyor

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Halkevimizin komite azalarının seçimi yapılmıştır. Komitelerden idare heyetine ayrılan arkadaşlar şunlardır.

İçtimai yardımdan Dr. Velittin köycülerden Celâl, kütüphane neşriyyattan Ticaret odası başkâtibi Fehmi, spordan muallim Safer, Dil, tarih edebiyattan muallim Ekrem, Güzel sanatlardan Şakir, müzedan muallim Muhittin, Halk ders-

Sinirlerinizi muhafaza için tamamile mahzursuz olan Bromural "Knoll" komprimelerini istimal ediniz.

Bromural, bilhassa tıbbiye tedavisi ve şubedinde sararık bir vaktin müstahzârıdır. 10 ve 20 komprimenji baki şubelerde eczahanelerde reçete ile satılır.

hanelerinden ilktedrisat müfettişi Halit temsilden muallim Haydar Beylerdir. Halkevine yeniden yüz aza kaydedilmiştir. Eski heyeti istihlâf edecek yeni idare heyeti komitelerin programlarını hazırlamakla meşguldürler.

Amerikalı müflis banker dün Tevkifhaneye götürüldü.

(Başı 1 inci sahifede)

kalarak aslıya üçüncü ceza mahkemesinin müvekkili hakkında verdiği tabiiyet ve nev'i cürüm kararlarını temiz eden laiyhasını hazırlamıştır. Esat Bey, bir taraftan laiyhasını hazırlarken diğer taraftan da, kesbi katiyet etmek üzere bulunan tevkif kararına acele itiraz yolüne itiraz ederek kararın ref'ini istemiştir.

Ahmet Esat Beyin, ağır ceza mahkemesi nezdinde yaptığı bu itiraz, mahkeme riyasetince tevkif edilerek sayıları kabul görülmediğinden reddine karar verilmiştir. **Londra otelinde**

Esat Bey, müvekkili hesabına bu işlerle uğraşırken M. İnsull' de yazıhaneden avdette refakatinde bulunan memurlara bir otelde biraz vakit geçirmek istediğini söylemiş ve bu arzusu kabul edilerek Kendisi doğruca Tepebaşındaki Londra oteline götürülmüştür. Saat bu sırada on bir buçuğu geçiyordu. M. İnsull, Londra otelinin dördüncü katında 80 numaralı odayı, pazarlık ederek altı buçuk liraya kiralamıştır.

Müflis banker, odasında yarım saat kadar dinlendikten sonra yemek salonuna inmiş ve burada, çorba, kuzu bastısı, meyve ve kahveden ibaret olan öğle yemeğini yemiştir. M. İnsull, sofrada sudan başka bir şey içmemiştir.

Bu saate kadar tevkif edileceği kendisine haber verilmemiştir. Maamafih, M. İnsull telaşı idi. Kendisine refakat eden zabıta memurlarından akıbeti hakkında mülumat almak istediği görülmüştür.

M. İnsull, otelde okumak üzere İngilizce çok para münasama gelen Rig Maney isiminde bir kitap getirterek bazı sahifelerini karıştırdı, bundan sonra da B. Lovvel isiminde ibrarın margarit isimli kitabından birkaç sahife okudu. M. İnsull, bu meşguliyetten can sıkılmış gibi bir aralık, otelden çıkışına da henüz Galatasaray istikametinde birkaç adım atmıştı ki, gazeteci ve fotoğrafçıların karşılığı. Bu tesadüf, belli ki M. İnsull'ün hoşuna gitmemiştir. Hemen yüzünü şapkasıyla kapayarak sert adımlarla otele döndü ve kapıcı ile konuşmağa başladı. Müflis bankere bu esanda bozukluk, Türk parası lazım olmuştur. Elini cebine sokarak bir drahmilik bir banknot çıkardı ve garsonla bozdurmağa gönderdi. Paralar gelince itina ile birer birer saydı ve cebine yerleştirdi. Yerli ve ecnebi birçok gazeteciler bu esanda Londra otelinin hul'ünü doldurmuşlardı.

Kapının önünde fotoğraflar çekiliyor, filmler alınıyor ve bu arada da mütemadiyen "İnsull" ün bahsi geçiyordu: — Ne yedi? — Kaç bardak su içti? — Düşünceli mi görünüyor? — Kimse ile görüşüyor mu? Muhayyellerde bir taraftan işliyordu: — Birden bire fenalaşmış galiba... Hâcmi istetti... — Tevkif edileceğini şimdi söylediler. Hiç telaş etmedi. Yalnız, yüzü bir parça buruşarak: — Ya... Oyle mi? diye söylendi. — Hastalığım ileri sürüyor mu. Amerikaya gidersem yolda ölürüm diyormuş... Tam bu sırada, sanki bu sözleri, bizzat tezkip etmek istiyormuş, gibi, M. İnsull'ün kıvrık ve sıhhatli çehresi, kapının aralığından göründü. Ağır adımlarla, gazeteci kalabalığının ortasına gelince, hafifçe tereddüt eder gibi oldu.

Muharrirden kaçıyor?!

Bir aralık, Milliyet muharriri, kendisine yaklaşmak istedi. Fakat İnsull, küçük bir hareketle buna müsaade edemeyeceğini anlatmıştı.

— Bir tek kelime de söylemeyecek misiniz?

M. İnsull, küçük ve zeki gözleriyle muharririni süzdü, belki istenilen bu bir tek kelimeyi söyleyecekti, fakat, sonradan tekrar aydın ve homurdanarak elindeki kitapları, konsiyerjin yanına bıraktı. Asansöre doğru yürüdü.

İnsull nasıl tevkif edildi?

Bu ande, kapının önünde bir otomobil durmuştu. İçinden resmi ve sivil birkaç memur çıktılar. Artık, M. İnsull'ün İstanbulda serbest geçireceği dakikalarda sayılacak kadar az kalmıştı.

Çünkü, bu memurların Türkiye Cumhuriyeti istintak hâkiminin kestiği tevkif müzekkeresi hükmünü tatbik için geldikleri çok geçmeden anlaşıldı.

Vakıa, vekiller heyetinin müflis banker İnsull'ü, birleşik Amerika Cumhuriyeti hükümetine iade edilmesi hususundaki kararı tebliğ edilmediği müddetince hareket edemez. Ve banker hakkındaki adli evrakı İstanbul aslıya üçüncü ceza mahkemesi kararını ve mahkeme za bılarını birinci istintak hâkimi Ramazan Bey'e tevdi ederek tevkif kararını istemiştir. İstintak hâkimi Ramazan Bey, evrakı ve mahkemenin kararını tevkif etmiş ve tam saat 14 te banker M. İnsull hakkında tevkif kararı vermiştir.

Bu karar, saat 14,45 te, Aslıye üçüncü ceza mahkemesi riyasetine gönderilmiş, riyaset tarafından tasdik edilmiş ve bu suretle hüküm aktılmıştır.

İhtiyar bankere tevkif edildiği resmen tebliğ edildiği zaman saat 16 yi 35 geçiyordu.

İnsull, tevkifini büyük bir soğukkanlılıkla karşılamış, ve memurlara: — Hemen gidiyor muyuz? Diye sormuştu.

Tevkifhaneye mi gidiyoruz?

— Mümkünse şimdi... Cevabını alınca, paltosunu giymiş ve üzerine tevcih edilen fotoğraf objektiflerinin sabit nazarları altında, heycanını belli etmeyeğe çalışarak kendisi için hazırlanan 1824 numaralı taksi otomobili ne binmiştir. M. İnsull'ün otomobilinde Emniyet müdürlüğü, ikinci şube müdürü Demir Bey bulunuyordu.

M. İnsull, yolda: — Tevkifhaneye mi gidiyoruz? diye sormuş, "evet" cevabını alınca; başını yere eğmiş hiç bir söz söylememiştir.

M. İnsull'ü yerli ve ecnebi gazeteciler, otomobillerle tevkifhaneye kadar takip etmişlerdir.

Tevkifhanedeki odası

M. İnsull, doğruca Tevkifhanenin müdüriyet odasına alınmıştır. Burada bir müddet kaldıktan sonra müflis bankere yatacağı oda gösterilmiştir.

M. İnsull'e yalnız başına tahsis edilen bu odada bir tek demir karyola vardır. Ortuları temiz ve lekesizdir. Fakat, İnsull gibi, dünyanın en zengin otellerinin salonlarında istirahat etmeye alışık bir milyoner için, hiç te konforlu bir tevkifhaneye odası, hiç te konforlu bir yer sayılmazdır. İnsull, tevkifhaneye girdikten sonra kimseyi kabul etmemiştir.

Tevkifhanede iştihası kesildi

Akşam yemeği olarak ne istediği sorulduğu zaman: — Biraz yoğurt ve iki rafadan yumurta kâfi! demmiştir.

Müflis banker, getirilen yoğurttan birkaç kaşık almış, fakat yumurtaya hiç dokunmamıştır.

Müddeiummülîğin müsaadesi olmadıkça İnsull'e kimseyi götürmemesi için tevkifhane müdürlüğüne emir vermiştir. İnsull, Amerika birleşik hükümetlerinin salâhiyetli memurları tarafından resmen teslim edilince ye kadar tevkifhaneden kalacaktır. **Hastahaneye kaldırılacak mı?**

Kendisi, hastahaneye nakli için şimdikiye kadar hiç bir müracaatta bulun

İnsull'ün vekâletini deruhte eden ve dün ilk iş olarak tevkif kararına itiraz ve mahkeme kararını temiz eden Ahmet Esat Bey

mamıştır. Esasen böyle bir müracaat yapsa da kabul imkân yoktur. İnsull muayene neticesinde hasta olduğu te beyyün ederse, ancak tevkifhane has tahanesinde tedavi edilebilecektir. **Tukif kararına itiraz ettiler**

Müflis bankerin vekâletini deruhte eden avukat Ahmet Esat Bey, üçüncü ceza mahkemesinin kararını temiz etmekte kalmıyarak istintak hâkiminin tevkif kararına da itiraz etmiştir.

Ahmet Esat Bey, tevkif kararına itiraz için dün akşam vilâyet makamına bir istidada bulunmuştur. Esat Beyin istidada, muamele görmemiş ve dosyasında saklanmak üzere Emniyet müdürlüğüne havale edilmiştir.

İnsull ne zaman teslim edilecek

Samuel İnsull'ün Amerika hükümetine ne zaman teslim edileceği malûm değildir. Dün Amerika sefaretine müracaatımızda henüz bu hususta talimat alınmadığı cevabı verilmiştir. Usulen İnsull'ün Amerikaya teslimi için Amerika Adliye nezareti ni temsil eden memurların İstanbula gelerek Adliye müessesileri arasında protokol tanzimi lazım gelmektedir. Beynelmîlel teamül bunu icap ettirmektedir.

İnsull'ü Yunanistandan teslim etmek üzere, Atınaya gitmiş olan Amerikalı memurlar, Amerikalı bankerin Yunanistanı terketmesi üzerine Amerika devleti üzerine Yunanistanı terketmişlerdir. Aynı memurların şimdi Pariste bulunmaları muhtemeldir. Bu takdirde bu zevatın bir iki güne kadar şehrimize gelmeleri ihtimali vardır. Aksi takdirde Amerika adliyesince tayin edilecek memurların buraya gelmesini beklemek icap edecek tir ki bu da on, on beş güne mütevakıftır.

Yunan konsoloslu kaptandan izahat aldı

Maiotis vapuru elyevim limanımızda bulunmaktadı. Vapur Amerikalı banker tarafından 20 Nisanı kadar kiralanmış olduğundan kaptan kendisini elan İnsull'ün emri altında addetmektedir. Bu sebeple bankerin Amerika ya hareketine kadar limanımızda kalacaktır. Yunan mahafili Maiotis vapurunun Yunan bayrağını hâmil olmasından dolayı, hâdisle yakından alakadar olmuş ve verilen habere göre şehrimizdeki Yunan general konsolosluğu ve Yunanistanın Ankara sefirliği bu mesele hakkında hükümetimize dostane temaslarda bulunmuşlardır. Meselenin esası şudur:

Maiotis vapuru, kaptan Musuris'in iddiasına göre transit olarak limanımıza gelmiştir. Transit olarak gelen bir vapur pratika almamış olduğu için kara ile hiç bir temas yoktur ve zarurî olan ihtiyaçlarını temin ettikten sonra yoluna devam edebilir. Halbuki kaptan yirmi dört saatden fazla Türkiye kara sularında kaldıktan sonra resmen bayrak çekerek pratika istemiş ve liman zabıtasınca usulî ve hile, kontrol muamelesi yapılarak, Türk kanunlarının kazası dahiline girmiştir.

Bu müddet zarfında Amerika sefaretine de İnsull'ün tevkif ve teslimini talep etmiş olduğundan İstanbul Ad-

liyesi harekete gelerek Amerikalı bankerin muhakeme ve tevkif etmiştir. Halbuki Maiotis kaptanının iddiasına göre mademki transit olarak limanımızda bulunuyordu, zarurî ihtiyaçlarını temin ettikten sonra limandan çıkıp istediği yere gitmesi lâzım gelirdi. Fakat böyle olmamış, kaptan kendi irade ve ihtiyarile limanda uzun müddet kalmış ve yirmi dört saat zarfında pratika isteyerek Türk kanunlarının kazası dahiline girmiştir.

Aldığımız malûmata göre Yunan konsolosluğu bu noktadan kaptanın vaziyetini nazarı dikkati çalıyor ve kendisinin izahat istemiştir. Fakat kaptan Musuris'in verdiği cevaplar tatmin edici mahiyette görülmemiştir. Kaptan demiştir ki: — "Ben İstanbul limanına su ve yiyecek almak için gelmişim. Fakat Türk memurları hareketime mâni oldular.

— Niçin deniz suyu almadınız? — Çünkü makinelerimizi bozuyordu.

— Peki madem ki Türk memurları hareketime mâni oldular, niçin ertesi günü işaret vererek pratika istediniz? — Kaptan buna verecek bir cevap bulamaz yalnız yirmi dört saat geçtiği için pratika istemediği takdirde yüz lira para cezası vermeğe mecbur olacağımı söylemişim.

— Pratikam istemek için işaretini kim verdi? — Gemiden bir taife.

Kaptanın bu cevabı kendisini ilzam edecek mahiyette görüldüğü gibi Türk memurların; transit olarak geldiği müddet zarfında hareketine mâni olduklarını da bir türlü isbat edememiş tir.

Yunan dostlarımız, İnsull'ün tevkifinin, bilhassa kaptanın usulsüz ve yolsuz hareketinden ileri geldiği kanaatinin beslemekte ve bundan kaptanı mesul tutmaktadırlar.

Bir Yunanlı dostumuz dün bize dedi ki:

— Yunan hükümeti, İnsull'ün Türkiye tevkif ve Amerikaya iadesi meselesine asla alakadar değildir. Bu noktadan sonra bu meselenin, bazı taraflarca iddia edildiği gibi, iki hükümet arasında bir mesele tevlit etmesinin ihtimali verilemez. Yunan hükümeti Samuel İnsull'ün kara gözü için Türkiye ile olan sıkı dostluğunun zerre kadar haleldar olmasına rıza gösteremez. Meselenin bizi alakadar eden tarafı, vapur kaptanının yolsuz hareketi, transit olarak Türkiye karasularına geldiği iddia ettiği halde, burada hareketini temdit ve binnetice Yunan bayrağını himayesi altında seyahat eden bir ecnebinin, ecnebi bir memlekette yakalanması sebebiyet vermesidir. Kaptan bu hareketinin hesabını vermemelidir.

Yunan Ceneral konsoloslu M. Kapsolis bu mesele hakkında vali Muhihtin Beyle görüşmüştür. Aynı zamanda Yunanistanın Ankara sefir M. Sakellarapulos Haricisi vekili Tevfik Rüşti Beyi ziyaret ederek bu hususta müdavele efkârında bulunmuş ve İnsull'ün Maiotis vapurundan ne suretle alındığı hakkında malûmat almıştır.

Esrarengiz bir telsiz

Herkesin bildiğine göre İnsull Maiotis vapurule Pirenden hareketinden sonra Habeşistan veya Mısır sahilleri istikametini tutmuştu. Hatta bankerin Habeşistan veya Port Saide gideceği haber şayi olmuştu. Maiotis Port Saide yüz mil açığına geldiği zaman 12 Ada istikametini gitmesi için Atınadaki dostlarından emir almıştır. Maiotis on iki ada istikametinde gelince aynı imzalarla aldığı bir telsizde boğazları geçerek Karadenize çıkması bildirilmiştir. Bu telsizler İnsulle ait olan bir şifre ile verilmiştir. Fakat bilâhara İnsull, Atınadaki dostlarından aldığı bir habere, vapura bu yolda bir telsiz verilmediği bildirilmiştir. Oyle ise bu esrarengiz telgrafları kim çekmiştir? Bu noktadan anlaşılmalıdır.

Amerika sefaretine bildirdi.

Müflis bankerin Amerikaya hükümetine iadesine dair olan hükümetin kararı dün Amerika sefaretine resmen bildirilmiştir.

men bildirilmiştir.

Amerika mahkemesinin ithamnamesi

Evvelki gün mahkemede okunan ve dün münderecatımızın çokluğu hesabına dercine imkân bulunamayan Amerika mahkemesi ithamnamesinin bugün aynen karilerimize taksim ediyoruz: — "ITHAMNAME"

"İl Nuvus hükümetinin şimal mntakası kısmı Birleşik Amerika devletleri mntakası "Distric", mahkemesi 1933 mayıs ihtimas — birinci beyanname —"

"İl Nuvus'un şimal mntakası şark kısmı için teşkil ve tahlif edilen Birleşik Amerika devletleri büyük jüri heyeti bu mahkemenin mayıs ayı ihtimasında mevzu bahis mntakası ve kısmında yemin ettikten sonra beyan ederler ki: — Samuel Insull ve oğlu Martin J. Dovel, Jül C. Kelle, Stanley Fild, Vilyam, İnan Eender, V. Daniel Alinas, C. Vilbur Daneyls ki badema müddealeyh vekilleridirler. 1931 senesinde martından 1932 senesi nisanından cürmün ikama kadar atıdaki vazifelerde bulunmuşlardır: — Satın alma, satma, ahz ve kabzetme, nakil icra, terhin, eham ve tahvilat, ferag ve emlak muameleleri yerli ve ecnebi şirketler, cemiyetler, sindikalar ve eham işleri ticaret işleri sınırsız ve saire olarak işgal etmek, kabze ve tediyeye eylemek, ticaret acenteleri olarak faaliyet göstermek ve bütün dünyada salihîrükûr işleri için bürölar açmağa salihîrükûr olmak üzere merkezi İl Nuvus'un şimal mntakasının salihîrükûr kısmında İl Nuvus'un devletinin kanunlarına tevfikân Şikago'da teşekkül ederek (Corporation) namını taşıyacak olan "Corporation S. Corties Kompani, nin: — Samuel Insull: Müdüriyet komitesi müdürü ve icra komitesi azası. — Oğlu Martin J. Insull: Müdüriyet komitesi müdürü muavini ve icra komitesi reisi. — Harold L. Staart: Müdüriyet ve icra komite-leri azası. — Filip J. Monroe: Reis muavini. — Jon. F. Okeef: Kâtip ve veznedar. — Stanley Fild: Müdüriyet komitesi azası. — Vilyam R. Oyotissim Ard Şarl Vol, Daniel Alinas, C. Vilbur Daniel: Kâtip muavini ve veznedar.

Birleşik Amerika devletleri mntakası mahkemesi nezdinde mezkûr şirket aleyhine bir iflas talebi vaki olmuştur.

Mahkemeye; mezkûr şirketin 1932 de iflasına hükmedildiği, ve bu işin 31 teyrisinevel 1932 de Birleşik Amerika devletleri Distric mahkemesi iflası memuru Şarl Garfield havale edildiği, ve bilâhara 11 şubat 1933 te Sam Huvar'nin tayin edildiği, 15 eyfâl 1931 de mezkûr şirketin mali tahakkülatını ifa etmeyecek bir halde bulunduğu ve mezkûr şirketin memur ve ajansları olan yukarıdaki isimleri yazılı zevatın şirketin iflasına seyirci vaziyette kalarak 2 teyrisani 1931 tarihinde gayri kanuni bir surette ve cinai bir maksatla hileli bir şekilde ve Birleşik Amerika devletlerinin iflas kanununu icrasını menetmek maksadıyla şirketin kredilerinden ve nakudından 558,120 dolarlık meblâğı Şikago'da (Continental İl Nuvus Bank end Tröst Kompani) üzerine çekilen ve Şikago'da (Norden Tröst Kompani of Şikago) ya tediyası icap eden bir çek ile (Norden Tröst Kompani) ye naklettiler ve müddealeyhlerden her birinin mezkûr 558,120 dolardan bir hisse aldıkları, bu paranın şirketin temettüünden ve fazla nakudundan tediyeye edilmeyeceği, şirketin aktifinin hakiki kısmının 53,172,313 dolardan ibaret olduğu ve şirketin 64,405,180 dolar borçlanmış bulunduğu ve bunların kâffesinin Birleşik Amerika devletleri aşırı ve keffisi hâlinde ve müesseses kanununa muğayir bulunduğu beyan edilmiştir.

ROBERT P. SKINNER

Ben Robert P. Skinner Birleşik Amerika Cumhuriyeti Elçisi teyit ederim ki yukarıdaki yazılar İl Nuvus eyaleti şimal mntakası şark kısmına mahsus mntakası mahkemesinde 11 haziran 1933 tarihinde reis Everet S. Strup olan büyük jüri tarafından verilip (Samuel Insull) isminde bir zatı Birleşik Amerika Cumhuriyeti iflas kanununu ihkâmı hilâfına hareket etmiş olmaları suçundan mahkûm edilmişlerdir. — Samuel Insull: Müdüriyet ve icra komite-leri azası. — Robert P. SKINNER

İnsull'e Romanyada da yer yok

BUKRES 2 (A.A.) — M. Titulesco İnsull Romanyaya geldiği takdirde iki memleket arasında mevcut mukaveleye tevfikân tevkif ve iadesi için, icap eden merasime derhal tevessül edileceğini Amerika sfirine bildirmiş tir.

Akerli tebliğler

FATİH A.Ş. şinden: — 316 - 326 dan sevkedilmeyenlerle 327 piyadeler kâmilan. — 316 - 328 jandarma ve müzâkardan sevkedilmeyenler, 329 Dğ. jandar malar. — 3 - İhtima günü 15/şimal/934 saat 10 da. — Bedel vereceklerin bedelleri 14/4/934 akşamına kadar kabul edilir.

Kral Fuat Hz.nin Yıldönümleri

Reisicumhur Hz. telgraf tebrikatta bulundular

ANKARA, 2. A.A. — Mısır kralı Fuat Hz. Reiserinin tevallütlerinin yıl dönümü münasebetile, Reisicumhur Hz. Reiser Kral Fuat Hz. Reiseri arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir: — Mısır Kralı Hâmetül Fuat Hz. Reiserine

Zahıhaşmetanclerinin tevallütleri yıldönümü münasebetile en samimi tebriklerimi ve şahsi sadetleri ile Mısır refahı hakkındaki temennilerini arz ederim.

Gazi M. Kemal

Türkiye Reisicumhuru Gazi Mustafa Kemal Hz. Reiserine Tevellüdünün yıldönümü münasebetile zatdevletleri tarafından gönderilen sevimli telgraftan mütehasıssan güm halde size teşekkür eder ve bilâhara kabe zatdevletlerinin sadeti ve Tevkiyenin refah ve azemeti hakkındaki temennilerimi arz ederim.

Fuat

POLİSTE Azılı hırsız

Bir şehir nihayet yakayı ele verdi

Beyoğlu polis merkezi uzun zaman beri aradığı Hüseyin isimli azılı bir hırsız Beyoğlunda saklandığı evde yakalamıştır. Hüseyin zamanlarda Beyoğlunda muhtelif yerlerde bir çok ev ve apartmanlarda soymakla maznundur. Zabıta memurları Hüseyin'in saklandığı evi bit edince, dün gece etrafını sarmalardır. Polislerden bir kısmı kapıyı girip birinci katı aradırlar sırada şarada bekleyen polisler Hüseyin'in ikinci kattaki pencerelerin birinde imip kaçmak istediğini görünerek yakalamışlardır. Hüseyin'in üzerinde büyük bir kama, garip şekilde mayınçuk ve anahtarlar ve saire bulunmuştur. Evde de bir çok hırsızlık eşyası bulunarak müsadere edilmiştir. Kürtseyin hakkında tahkikat devam ediyor.

Sabık nişanlının marifetleri

Madam Raşel isiminde bir kadın Hüseyin'den caddesinden geçerken evvelce nişanlı olan Mişona gelmiş ve Mişona bunun yanına sokarak öldüreceğini söylemekle menetmiş parçalamıştır. Bilâhara suçlu yakalanmıştır.

24 saatte neler oldu?

Son yirmi dört saat zarfında şehrimde üç kişi fazla sarhoş olarak yakalansın, üç yangın çıkmış, bir otomobil zasa olmuş birkaç tane de hırsızlık işisi kaydedilmiştir.

Soyguncular

Zabıta son zamanlarda Fatih, Sarıcazel civarındaki yangın yerlerinde soygunculuğa yapmaya kalkışan İsmail Süleyman isiminde iki hırsız yakalanmıştır. Hırsızlar adliyeye teslim edilmişlerdir.

Hırsız hizmetçi

Moda civarında oturan Fevziye'nin isiminde bir kadın evvelki gün kaçmış, biraz sonra eve döndüğü zaman hizmetçisi Hüsnüye isiminde kızın evde bulunmadığını görmüş Fevziye hanım uzun müddet bekledi halde hizmetçi kızın eve gelmediğini görünce şüphelenerek etrafı araştırdı ve kızın konsoldan 25 lira ile bir saat daha bir çok eşya aşırımsı olduğunu bildirdi.

Bunun üzerine Fevziye hanım polimüracaat etmiş, zabıta bir müddet sonra hırsız hizmetçiyi yakalamıştır. Hüsnüyenin çaldığı eşya müsadere edilmiş kendisi adliyeye verilmiştir.

Otomobil çarpıtı

Şoför Mustafa'nın idaresindeki otomobil Dolmabahçeden geçen Etiliminde birisine çarparak yaralanmış, for yakalanmıştır.

(Huv) vur demekti. Fa Baykut vuramıyordu. Seyirciler helecdan tikanacaklardı.

Herkes: — Bu kahramanı kurtarmak Yazıktır. Diye söylenmeğe başlamışlardı. Hitay da tehlikenin gittikçe yüdüğünü görüyordu. Kendi bildine: — Baykut mağlûp olursa, matlılara mahcup olacağız.. Diyerek yumruklarını sıkıyordu. Güneş'in oğlu aslızadelerinin relerinde beliren mânâlı çizgiyi gördükçe sinirlenmeğe başlamıştı. Hamat zenginlerinden biri arkasına: — İnsanı insan, boğayı boğayı ner... Bu delikanlı canına susandı Yazık. Diyerek gülümserken, Güneş oğlu büsbütün hiddetlenmiş ve rinden fırlayarak bahçeye inmişti.

Bora nereye gidiyordu? Birkaç dakika sonra reisim bahçeye niçin indiği anlaşılmıştı. Etraftan bir gürültü işitildi: — Oğul. Şu delikanlıyı kurtarmağa gidiyorsan, hiç olmazsan ne bir mızra! — !

Tarihî roman: 100

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

— İnanna..! Yalandır. Türkler bizim gözlerimizi boyamak ve bizi korkutmak istiyorlar. Baykut meydana dolaşırken, azılı Hıbar boğasını da meydana salmışlardı.

Hıbar boğası hakikaten Akat boğasından farklıydı. Boynuzları daha sivri ve uzun, gövdesi daha geniş ve bacakları kısa idi.

Kısa bacaklı boğaları yere varlamak çok güçlü. Maamafih Baykut, boğanın boynuzlarının uzun oluşuna sevinmişti. Uzun boynuzlara sarılmak daha kolay oluyordu. Bu hayvanın boynuzlarını kolaylıkla kırabileceğini ummuştu.

İlk saldırısı çok heyecanlı oldu. Baykut atla boğanın üzerinde doğru yürüdü ve boğayı kırdırmak için elindeki ufak hançeri uzaktan atarak boğanın kalçasına sapladı. Boğalar bir kaç yerinden yaralanmayınca kızışmazlardı. Baykut birdenbire boğanın sırtı-

ne atladı. Bu hareket o kadar çabuk ve âni olmuştu ki, seyirciler birdenbire binicisiz kalan kırmızı atın başı boş olarak koştuğunu görünce şaşırmışlardı. Fakat gözlerini boğaya çevirince Baykut'un canavarım sırtında gördüler. Cesur delikanlı boğanın kalçasındaki hançeri çekip aldıktan sonra dişleri arasına sıkıştırdı ve canavarın boynuzlarına sarıldı.

Sırtına bir ufak böceğin bile konmasına tahammül edemiyen boğa, arslanlar gibi kükreyerek, başını sallaya sallaya pürhiddet aşağı yukarı kostu. Yere eğildi. Süratle döndü. Kuyruğunu dikti ve üstündeki delikanlıyı yere çarpmak için bir çok hareketler yaptı. Fakat, Baykut, boğanın boynuzlarına çam sakızı gibi yapışmıştı. Azılı canavar üstündeki biniciyi bir türlü yere atamıyordu.

Boğa adam akıllı kızmıştı. Başını yere sürtmeye hareketlerini daha seri ve şiddetli yapıyor, sağa

sola sık sık dönüyordu. Baykut halkı telaş ve heyecana düşürmek için birdenbire kendisini yere attı. Kulmlar üstünde yuvarlandı. Fakat, boğa beklenen hücumu yapmadığı için, Baykut'un yerde kalması fazla sürmedi. Tekrar atın üstüne atlayarak kenara çekildi.

Delikanlım bu kadar azgın bir boğa ile doğuştüğünü hayretle gören yerlilerin ağızları kulaklarına vuruyordu. Asilzadeler: — Biz böyle bir arslanın boğa ile doğuştüğünü gözümüzle gördüğümüz halde inanmak istemiyoruz. Bu delikanlı (dağların ilâhi) olsa gerek.. Diyorlardı.

Baykut kadar kuvvetli ve cesur bir erkek göremediklerini söyleyen Suriyeliler, Hamatta bir insanın boğa sırtına bindiğini de ilk defa gördüklerini hayretle anlatıyorlar.

Bora'nın göğüsü kabarmıştı. Bütün yarışlarda ve ok, mızrak oyunlarında muvaffak olan Türk akıncıları nihayet (dağların ilâhi) ni da yenecekti.

Güneş'in oğlu boğayı kendisi yeniyormuş gibi seviniyordu. Baykut atının başını çektii ve boğanın üzerine ikinci bir saldırı yaptı.

Delikanlı bu sefer doğrudan doğruya boğanın boynuna atlanmış ve boynuzlarından yakalamıştı.

Kudurgan canavar, şimdi de boynuna musallat olan bu kanma susamış delikanlıyı birden şiddetle yere vurdu. Fakat, Baykut'un demir bilekleri boğanın boynuzlarına yapışmıştı. Yere inmasıle tekrar hayvanın boynuna zıplayıp bir oldu. Artık boğanın gözleri dışarıya uğramış, ağzından köpükler savurmuştu.

Artık iki müthiş düşüşçü kıyasıyla düşüyorlardı, birbirlerini yere yere vuruyorlardı. Baykut canavarın boynuzlarını bir türlü koparamıyordu. Boğanın boynuzları Akat boğasından daha ince olduğu halde demir gibi sert ve sağlamdı.

Hitay seyircilerin arasına karışmıştı. Hamatlılardan biri yanındaki arkadaşına soruyordu: — Oşaser bu adamı görseydi, (Kuvvet ilâhi) diye kendisine tapmaz mıydı?

Arkaış heyecan içinde, gözlerini sahadan ayırmadan cevap verdi: — Kral olmağa lâyık bir kahraman..

Hamathlar kuvvetli adamları sahadarda görmek isterlerdi. Hatta Oşaser bile zekâsı ve kollarının kuv-

veti sayesinde Suriye kralı olmuştu.

Çoban kıızı seyircilerin sözlerini duyduka göğüsü kabarıyor ve eskisi kadar heyecan duymuyordu. Akat'ta yaban öküzünü mağlûp eden delikanlımın Hamat boğasını da yeneceğinden emindi.

Fakat, bu bir tali oyunu idi. Seyircilerin: — Varol... Sesleri birdenbire dinmişti. Hitay sahaya göz attı.

Baykut'un bir eli boğanın boynuzundan kurtulmuştu. Delikanlı tek eli ile kendini müdafaa edemeyecek bir vaziyete düşmüştü. Boğa tekrar hakim ve galip bir vaziyette.. Bütün kudurganlığı ve bütün şiddet ve kuvvetile delikanlıya yerdere çarpıyor, sağdan sola sovruyor. Eger Baykut'un öteki eli de kurtulacak olursa, boğanın iki boynuzunda serbest kalacak ve delikanlını işini çabuk bitirecekti.

Uzaktan bellidi ki Baykut'un kolları kesilmiş ve bileklerinde kuvvet kalmamıştı. Bunu herkesten evvel Güneş'in oğlu sezmişti.

Akıncılar delikanlımın cesaretini arttırmak için hep bir ağızdan bağıyorlardı: — Huuuuuuuuu Baykut... !

Bitmedi

Memur arıyor Uşak Şehir Fabrikası Umum Müdürlüğünden:

Ticaret subemizde ikinci derecede vazife verilmek üzere Ticaret işlerine hakkile vakıf Almancayı iyi bilen, kavrayışlı Memur arıyoruz. İsteyenlerin fasılasız iş veya memuriyet hayatını gösterir tercüme hal varakaları ile diğer vesikalarını hazırlayarak İstanbul Sümer Banka müracaatları ilân olunur. (1496)

İstanbul Belediyesi

Sular İdaresinden:

Evve'ce Gazteelerle 4 Nisan 934 Çarşamba günü sabahı vesaiti nakliyyeye açılacağı ilân edilen Eyüp'te Bahariye caddesinin açılması görülen lüzum üzerine 8 Nisan 934 pazar günü sabahına kadar tehir edilmiştir. [1489]

Hilâliahmer İstanbul Merkezinden:

6 Nisan 1934 cuma günü sabah saat onda Cağaloğlunda Hilâliahmer binasında Merkezimiz kongrası aktebileceğinden azayı muhtereminin aîdat makbu zlarını hamilen teşrifleri rica olunur. (1495)

İstanbul Mıntakası Sanayi Müdürlüğünden:

İptidai mevât muafiyetinden istifade edecek sinai müesseselerin 19-2-934 tarih ve 2-153 sayılı kararname mucibince hemen idaremize müracaat etmeleri ve evrakın 15 Nisan 934 te vekâlette bulunması lüzumu ilân olunur. (1478)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

20 çift üzengi ile 30 adet gem 7 Nisan 934 cumartesi günü saat 11 den 12 ye kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Talip şartları anlamak üzere istedikleri vakit pazarlığa iştirak için de mezkûr gün ve saatte Komisyonumuza gelmeleri. (1481)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

2000 ton Rekompze Kömürü Kapalı zarfla 25 Nisan 934 Çarşamba günü saat 11 de. Aleni münakasa 25 Nisan 934 Çarşamba günü saat 14 te.

Yukarıda cins ve miktarı iki kalem hizalarında yazılı gün ve saatte bilmünakasa mübayaa edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün münakasasına da iştirak edecekleri hizalarındaki gün ve saatte Kasımpaşada kâin Komisyonu müracaatları (1407)

İstanbul beşinci icra memurluğundan:

Temamına 1722 lira kıymet takdir edilen Kadıköy Osman ağa mahallesinin eski Halit ağa yeni Ali kalfa sokağında eski 18 mükerrer yeni 7 No. lu bir bahçe ahşap hanenin tamamı açık artırma çıkarılmış olup 21-4-934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilip 7-5-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ilâ 16 ya kadar İstanbul beşinci icra dairesinde satılacaktır. Artırmaya iştirak için kıymeti muhammenin yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır müterakim vergi belediye vakıf icaresi müsteriye aittir artırma muhammenin yüzde yedi yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale kat'iyesi icra edilir aksi takdirde en son arttırmanın teahhüdü bakı kalmak üzere artırma 15 gün daha temdit edilerek 22-5-934 tarihine müsadif salı günü saat 14 ilâ 16 ya kadar müzayede icra edilir. 2004 No. lu icra kanununun 126 cı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi zayri menkul üzerindeki hakları hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbetlerle yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve alâkadarların işbu madde kanunî ve ahkâmına tevfikan hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin dairemizin 934-497 No. lu dosyasına müracaat etmeleri ilân olunur. (15304)

İstanbul asliye mahkemesi ikinci ticaret dairesinden:

İstanbulda Mahmut paşada 39,42 Yeni Zaman mağazası İbrahim Etem Beyin eshahi matlubile icraen aktelediği Konkordatonun tasdiki 12 Nisan 934 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te tayin edilmiş olduğundan alâkadarların yevm ve vakti mezkûrde mahkeme ye müracaatları ilân olunur. (15299)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Trabzon yolu

EGE vapuru 3 Nisan SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Pulathane, Orduya uğrayacaktır. (1439) 1874

Ayvalık yolu

BANDIRMA vapuru 4 Nisan ÇARŞAMBA 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1494)

Tophanede kâin telsiz telgraf merkezimizin, 935 senesi bîdayetinde tebdili icabeden cihazı, pazarlık suretiyle talibine ihale edilecektir.

Şartnamesini görmek ve daha fazla malûmat almak isteyenler her gün saat dokuzdan On sekize kadar idaremiz levazım Şefliğine müracaat etmelidirler. Pazarlık 16 Nisan 934 Pazartesi günü saat On beşte yapılacaktır. (875) 1857

Dr. Nuri Fehmi

Göz Hekimi

Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212 1210 1826

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve Paratifo Aşısı

Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmak için tesiri çok kat'î muafiyeti pek emin bir aşıdır. her eczane ve Ecza depolarında bulunur. (15169) 1315

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Mevcut numunesi veçhile 4000 metre yerli Amerikan bezi pazarlıkla alınacaktır. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne, pazarlığa girmek için de 75 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 9-4-934 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümenine müracaat etmelidirler. (1493)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — 240 Milimetrelık dört adet ışıldak 7-4-934 cumartesi günü saat on dörtte pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan alabilirler.
- 3 — Pazarlığa girecekler malin tasarlanmış tutarının yüzde yedi buçuğu olan (126) liralık vevne makbuzu veya teminat mektuplarıyla belli saatte komisyona gelmeleri. (1482)

İstanbul Posta ve Telgraf Başmüdüriyetinden:

Arap harflı pulların mevkii tedavülden kaldırılması müddeti 1 Mayıs 934 tarihine kadar temdit edilmiştir. Bu kabil pullar gişelerimizde tebdil edilebilir. (1465)

Haydarpaşa Emrazı İstilaîye Hastanesi Baştabipliğinden:

Hastane için nümunesi veçhile ve açık münakasa ile Üçyüz metro yerli patiska mübayaa edilecektir. İhalesi 24 Nisan 934 salı günü saat on dörtte Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil sıhhiye merkezindeki mübayaa komisyonunda yapılacağından şartnameyi görmek isteyenlerin Galatada Merkez Levazım Memurluğuna veya hastane İdare Memurluğuna müracaatları. (1476)

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

İstanbul Gümrükleri Baş Müdüriyeti Dairesi için yapılacağı evvelce ilân edilen iki dosya dolabı ile bir adet daktilo masası ve varide kayımda mahsus gözlük defter rafları için 31-3-934 tarihinde yapılan münakasada 195 lirada yapmak üzere talibi zuhur etmiş ise de bu miktar fahiş görüldüğünden yevmi ihale bir hafta müddetle temdit edilmiştir. Bu miktardan daha az fiatla yapacakların 7-4-934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 te İstanbul İthalât Gümrüğündeki satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1479)

Mustafa Kemal Paşa Belediyesinden:

Madde 1 — Mustafa Kemal Paşa Kasabasının Nafia Vekâleti celilesinden tasdikli ve (89024) lira bedeli keşifli elektrik tesisatı olbaptaki proje ve şartnamei fenni ve evrakı müteferriasi ve münakasa şartnamesi mucibince nisanın onuncu salı günü saat on yedide Mustafa Kemal Paşa Belediye encümenince teklifler muvafık görüldüğü takdirde ihalesi yapılmak üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasa çıkarılmıştır.

Madde 2 — Talipler teklifnamelerini işbu tesisat için kavanin mevzua dairesinde verilmesi muktezi bilumum evrak vesaikile birlikte aynı müddet zarfında kapalı zarfla Belediye encümenine vererek makbuz almaları ve bedeli keşfin dipozito akçesini veya teminat mektuplarını yüzde yedi buçuğu nisbetinde ita etmiş olmaları meşruttur.

Madde 3 — Talipler projeleri Yirmi Beş Lira mukabilinde İstanbul Taksimde İstiklâl Apartmanında elektrik mühendisi Hasan Halet Beyden, Münakasa şartnamesini Mustafa Kemal Paşa Belediye Encümeninden alacaklardır.

Madde 4 — Taliplerin bir kaç yerde muvaffakiyetle tesisat yapmış olmaları şarttır. (1375) 1869

Maliye Vekâletinden:

Ankarada Yenişehirde yapılacak Gümrük ve İnhisarlar vekâleti binası projesinin tanzimi için Türk Mimar ve mühendisleri arasında bir müsabaka açılmıştır. Müsabaka Birinciye (1700), İkinciye (1200), Üçüncüye (900), Dördüncüye (700), Beşinciye beş yüz, lira mükâfat verilecektir. Ecnabi Mimar ve Mühendislerden arzu edenler, müsabakaya dâhil olmaksızın ayrıca teklif gönderebilirler. Projesi kabul edilen Mimar ve mühendis, tafsilât resimleri için yüzde bir, Beton arme Elektrik, Kalorifer ve sair tesisat planlarının ilâvesi halinde yüzde 1,75 ve bunlara zamimeten inşaatın kontrolu ve zifesinin tevdi'i takdirinde yüzde 2,75 ücret verilecektir.

30 Nisana kadar projeler Maliye Vekâleti Fen Hey'etine verilecektir. Müsabakanın izahatlı şartnamesi Ankarada mezkûr Fen Hey'etinden ve İstanbulda Millî Emlâk Müdürlüğünden alınacaktır. (1415) 1871

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

İstanbul Gümrüklerinde mevcut dahili telefon tellerinin eskimiş kısımlarının tamiri için 31-3-934 tarihinde mübayaa edileceği ilân edilen 2000 metre kablo teli için yevmi mezkûrda talip zuhur etmemiş olduğundan 8 Nisan 934 tarihinde müsadif Pazar günü yeniden münakasa yapılacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 15 te İstanbul İthalât Gümrüğündeki Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1480)